

ส่วนที่ ๑
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของท้องถิ่น

สภาพทั่วไป

ทำเลที่ตั้งตำบล ตำบลบ้านเตือเป็น ๑ ใน ๑ ตำบลในเขตอำเภอเกษตรสมบูรณ์จังหวัดชัยภูมิ โดยตำบลบ้านเตืออยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ ไปทางทิศใต้เป็นระยะทางประมาณ ๒๑ กิโลเมตร ตำบลบ้านเตือ เป็นเขตปกครองเทศบาลตำบลเต็มพื้นที่ มีพื้นที่ ประมาณ ๙๖,๒๕๐ ไร่ หรือ ๑๕๔ ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตพื้นที่อยู่ติดกับท้องถิ่นใกล้เคียง ๗ ตำบล คือ ตำบลโนนกกอก ตำบลซำสีทอง ตำบลหนองบัวแดง ตำบลท่าหินโงม ตำบลหนองข่า ตำบลกุดชุมแสง และตำบลห้วยด้อน ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลโนนกกอก	อำเภอเกษตรสมบูรณ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลซำสีทองและตำบลท่าหินโงม	อำเภอเมืองชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลหนองข่า	อำเภอเกษตรสมบูรณ์
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลกุดชุมแสงและตำบลหนองบัวแดง	อำเภอหนองบัวแดง
	และตำบลห้วยด้อน	อำเภอเมืองชัยภูมิ

๒.เขตปกครอง

ตำบลบ้านเตือ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๒๑ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ ๑ บ้านเตือ	ผู้ปกครอง นายสมสันต์	โคตรโนนกกอก	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒ บ้านดอนกลาง	ผู้ปกครอง นางชมภู	จันทะโพ	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๓ บ้านจมีน	ผู้ปกครอง นายสุชาติ	วัยสุวรรณ	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔ บ้านทุ่งม่อง	ผู้ปกครอง นายสมเกียรติ	เนตรพันธ์	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕ บ้านหนองแต้	ผู้ปกครอง นายสมบูรณ์	ภูมิมะนาว	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖ บ้านนาหัวโสก	ผู้ปกครอง นายนิกร	เชิญภูเขียว	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๗ บ้านโนนทัน	ผู้ปกครอง นายบัณฑิต	วงศ์ทหาร	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๘ บ้านนาสีดา	ผู้ปกครอง นายโชคอนันต์	พรมคำ	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๙ บ้านหนองบัวน้อย	ผู้ปกครอง นายชำนาญ	พัคสูงเนิน	กำนัน
หมู่ที่ ๑๐ บ้านห้วยโป่ง	ผู้ปกครอง นายสวัสดิ์	คุณเงิน	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๑ บ้านหลักแดน	ผู้ปกครอง นายศิริ	คำสุข	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๒ บ้านน้อยพัฒนา	ผู้ปกครอง นางคำเพียร	คดม่วงหมู่	ผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ ๑๓	บ้านโนนสวรรค์	ผู้ปกครอง นางทองจันทร์	บุญเสนา	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๔	บ้านหนองบัวพัฒนา	ผู้ปกครอง นายชัยพร	ธงทอง	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๕	บ้านหนองบัว	ผู้ปกครอง นายแหล่	บ้องจันทร์	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๖	บ้านเคื่อพัฒนา	ผู้ปกครอง นายวิเศษ	ชาลีวัน	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๗	บ้านหนองแต้พัฒนา	ผู้ปกครอง นายผสม	ตระกูลศรี	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๘	บ้านบึงมะนาวพัฒนา	ผู้ปกครอง นายพีระพงษ์	ลาปะ	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๙	บ้านหนองบัวใหญ่	ผู้ปกครอง นายบรรจงรักษ์	เต้าโนนออก	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒๐	บ้านทุ่งสีดา	ผู้ปกครอง นางอุบล	แดงสกุล	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒๑	บ้านใหม่ดอนกลาง	ผู้ปกครอง นายคำแสน	เป้าจรรยา	ผู้ใหญ่บ้าน

๓.ประชากร

จำนวนประชากรและความหนาแน่นประชากร จากข้อมูลของสำนักทะเบียนราษฎรของอำเภอ เกษตรสมบูรณ์ ตำบลบ้านเคื่อ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๕,๓๓/๙๙ คน จำแนกเป็นชาย ๗,๖๕๙ คน หญิง ๗,๗๗๑ คน และมีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๔,๒๙๐ ครัวเรือน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน		
		ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
๑	บ้านเคื่อ	๒๕๙	๒๖๕	๒๖๘
๒	บ้านดอนกลาง	๑๓/๒	๑๓/๓	๑๓/๓
๓	บ้านจมีน	๑๕๙	๑๕๔	๑๖๔
๔	บ้านทุ่งมือง	๑๕๓	๑๕๙	๑๕๙
๕	บ้านหนองแต้	๒๕๑	๒๕๖	๒๕๓
๖	บ้านนาหัวโสก	๒๔๘	๒๕๓	๒๕๔
๗	บ้านโนนทัน	๑๔๓	๑๕๐	๑๕๔
๘	บ้านนาสีดา	๒๒๒	๒๓๐	๒๓๐
๙	บ้านหนองบัวน้อย	๓๐๐	๓๐๘	๓๑๑
๑๐	บ้านห้วยโป่ง	๖๓	๗๒	๗๓
๑๑	บ้านหลักแดน	๒๔๘	๒๕๓	๒๕๘
๑๒	บ้านน้อยพัฒนา	๑๘๑	๑๘๓	๑๙๐
๑๓	บ้านโนนสวรรค์	๙๑	๙๓	๙๔
๑๔	บ้านหนองบัวพัฒนา	๒๒๓	๒๓๖	๒๓๔
๑๕	บ้านหนองบัว	๑๓/๑	๑๓/๑	๑๓/๓
๑๖	บ้านเคื่อพัฒนา	๒๖๖	๒๗/๓	๒๗/๔

๑๗	บ้านหนองเต้พัฒนา	๒๘๗	๒๙๑	๒๙๔
๑๘	บ้านบึงมะนาวพัฒนา	๑๘๑	๑๘๖	๑๘๖
๑๙	บ้านหนองบัวใหญ่	๒๕๐	๒๕๔	๒๕๕
๒๐	บ้านทุ่งสีดา	๑๐๗	๑๑๐	๑๑๐
๒๑	บ้านใหม่คอกกลาง	๑๔๕	๑๔๖	๑๔๖
รวมทั้งสิ้น		๔,๑๒๒	๔,๒๑๘	๔,๒๖๑

จำนวนประชากร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร			ครัวเรือนทั้งหมด (ครัวเรือน)
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	บ้านเตื่อ	๔๓๙	๔๒๓	๘๖๒	๒๖๘
๒	บ้านคอกกลาง	๓๖๗	๓๓๐	๖๙๗	๑๗๘
๓	บ้านจมีน	๒๕๙	๒๕๓	๕๑๖	๑๖๓
๔	บ้านทุ่งมอง	๒๙๙	๓๐๓	๖๐๒	๑๕๙
๕	บ้านหนองเต้	๕๐๐	๕๒๓	๑,๐๒๓	๒๕๘
๖	บ้านนาหัวโสก	๔๗๑	๔๙๔	๙๖๕	๒๕๕
๗	บ้านโนนทัน	๒๔๐	๒๕๓	๔๙๓	๑๕๔
๘	บ้านนาสีดา	๓๕๕	๓๖๒	๗๑๗	๒๓๐
๙	บ้านหนองบัวน้อย	๔๗๗	๔๘๒	๙๕๙	๓๑๒
๑๐	บ้านห้วยโป่ง	๑๒๖	๑๔๓	๒๖๙	๗๕
๑๑	บ้านหลักแดน	๔๔๙	๔๕๙	๙๐๘	๒๗๑
๑๒	บ้านน้อยพัฒนา	๒๘๔	๒๙๕	๕๗๙	๑๙๐
๑๓	บ้านโนนสวรรค์	๑๖๕	๑๔๓	๓๐๘	๙๕
๑๔	บ้านหนองบัวพัฒนา	๔๖๐	๔๔๔	๙๐๔	๒๓๖
๑๕	บ้านหนองบัว	๓๐๘	๓๑๘	๖๒๖	๑๗๓
๑๖	บ้านเตื่อพัฒนา	๔๔๔	๔๖๘	๙๑๒	๒๓๖
๑๗	บ้านหนองเต้พัฒนา	๖๑๒	๖๐๖	๑,๒๑๘	๒๙๖
๑๘	บ้านบึงมะนาวพัฒนา	๓๘๙	๓๖๘	๗๕๗	๑๘๖
๑๙	บ้านหนองบัวใหญ่	๔๙๔	๕๓๔	๑,๐๒๘	๒๕๕
๒๐	บ้านทุ่งสีดา	๒๔๐	๒๓๖	๔๗๖	๑๑๐

การบริหารราชการแผ่นดิน

ตำบลบ้านเตี๋ย มีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการ เป็น ๓ ส่วน คือ

๑. การบริหารราชการส่วนกลาง

มีส่วนราชการและหน่วยงานที่สังกัดส่วนกลาง ที่ตั้งอยู่ในตำบลจำนวน ๔ หน่วยงาน และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑ หน่วยงาน

๒. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค

ระดับตำบล มี ๑ ตำบล ๒๑ หมู่บ้าน

๓. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

เทศบาล จำนวน ๑ แห่ง

การเมือง (การเลือกตั้ง)

ตำบลบ้านเตี๋ย มีการเลือกตั้ง ๔ ประเภท คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (นายก อบจ.) สมาชิกสภาเทศบาลตำบล (ส.ทต.) และนายกเทศมนตรี (นายก ทต.)

๑.การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๑

๒.การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๗

๓.การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (นายก อบจ.) เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

๔.การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ลักษณะภูมิประเทศ

ประกอบด้วยป่าไม้ และภูเขา ร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ทั้งตำบล นอกนั้นเป็นที่ราบกลางหุบเขา มีเทือกเขาภูแลนคาอยู่ทางด้านทิศตะวันออกและภูกระแตทางด้านทิศตะวันตก

ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลบ้านเตี๋ย อยู่ในภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน มี ๓ ฤดู คือ

ฤดูหนาว   ประมาณเดือน พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์

ฤดูร้อน   ประมาณเดือน มีนาคม - พฤษภาคม

ฤดูฝน   ประมาณเดือน มิถุนายน - ตุลาคม

การศาสนา

ประชาชนในตำบลบ้านเตือส่วนใหญ่ จะนับถือศาสนาพุทธมีวัดในตำบลบ้านเตือ มีจำนวน ๑๖ วัด ยังมีความเชื่อถือประเพณีใน สมัยก่อนและมีอิทธิพลทางจิตใจของประชาชนในตำบล เช่น การแห่นางแมว ขอฝน บุญพระเวส บุญบั้งไฟ บุญข้าวจี่ ประเพณีรำผีฟ้าเพื่อบนบานรักษาคคนเจ็บป่วย ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น

ระบบสาธารณูปโภค

๑. การโทรคมนาคม

ตำบลบ้านเตือ มีตู้โทรศัพท์ใช้ครบทุกหมู่บ้าน และยังอยู่ในระหว่างการขยายเขต โทรศัพท์เพิ่มเติม และปัจจุบันประชาชนนิยมใช้ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ (โทรศัพท์มือถือ) มากกว่า

๒. การไฟฟ้า

ตำบลบ้านเตือ มีไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคใช้ครบทุกหมู่บ้าน

๓. ระบบประปา

ประชาชนในตำบลบ้านเตือ ส่วนใหญ่ได้รับการบริการด้านการประปาหมู่บ้าน ดังนี้

- ประปาผิวดิน ๒ แห่ง
- ประปาบาดาล ๒๕ แห่ง

การศึกษา

ในพื้นที่ตำบลบ้านเตือ มีโรงเรียนในพื้นที่จำนวน ๙ โรงเรียน มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน จำนวน ๔ ศูนย์ แยกเป็น

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาล ๑ ศูนย์
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด ที่ได้รับถ่ายโอนจากกรมการศาสนา ๓ ศูนย์

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีบุคลากรครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน ๑๖ คน มีเด็กเล็ก จำนวน ๒๔๔ คน

การสาธารณสุข

ตำบลบ้านเตือ มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๒ แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเตือ ตั้งอยู่ที่บ้านเตือ หมู่ที่ ๑ และ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองบัวน้อยนาสีดา ตั้งอยู่ที่บ้านนาสีดา หมู่ที่ ๔

ผู้ติดเชื้อ H.I.V. ในเขตเทศบาลตำบลบ้านเตือ มีจำนวน ๓๒ คน (แสดงตน)

- ชาย จำนวน ๒๐ คน
- หญิง จำนวน ๑๒ คน

ผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับการช่วยเหลือจากเทศบาลตำบลบ้านเตื่อ จำนวน ๒๐๐๘ คน

- ชาย จำนวน ๑,๐๐๐ คน
- หญิง จำนวน ๑,๐๐๘ คน

ผู้พิการ ซึ่งได้รับการช่วยเหลือจากเทศบาลตำบลบ้านเตื่อ จำนวน ๔๙๗ คน

- ชาย จำนวน ๒๕๑ คน
- หญิง จำนวน ๒๔๖ คน

ระบบบริการพื้นฐาน

การคมนาคมของตำบลบ้านเตื่อ มีทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๐๓๗ ตัดผ่านสามารถเชื่อมโยงกับอำเภอและจังหวัดข้างเคียงได้สะดวก และเป็นเส้นทางลัดเส้นทางหนึ่งที่สามารถเดินทางไปยังจังหวัดหนองคาย อุดรธานี เลย หนองบัวลำภู และขอนแก่น และจากจังหวัดดังกล่าวเข้าสู่กรุงเทพฯ จึงทำให้ตำบลบ้านเตื่อสามารถรองรับความเจริญที่จะพัฒนาเป็นเส้นทางหลักในการเดินทางได้ในอนาคต

-การคมนาคม/การจราจร

-ถนน

จำนวนถนนลูกรัง	๑๐๐ สาย
จำนวนถนนลาดยาง	๔ สาย
จำนวนถนนคอนกรีต	๘๐ สาย

-สะพาน

จำนวนสะพานคอนกรีต	๓ แห่ง
จำนวนสะพานเหล็ก	- แห่ง
จำนวนสะพานไม้	- แห่ง
จำนวนสะพานอื่นๆ	- แห่ง

-แหล่งน้ำ

จำนวนแม่น้ำที่ไหลผ่าน	- แห่ง
จำนวนห้วย/หนอง/คลอง/บึง	๑๓ แห่ง/สาย
จำนวนคลองชลประทาน	- แห่ง
จำนวนบ่อบาดาลสาธารณะ	๘๐ แห่ง
จำนวนบ่อบาดาลเอกชน	๔๐๐ แห่ง
จำนวนบ่อน้ำตื้นสาธารณะ	- แห่ง
จำนวนบ่อน้ำตื้นเอกชน	- แห่ง

-การประปา

จำนวนครัวเรือนมีน้ำประปาใช้	ครัวเรือน
จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีน้ำประปาใช้	ครัวเรือน

-ไฟฟ้า

ไฟฟ้าที่ผลิตโดยการไฟฟ้านครหลวงหรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคคิดเป็นร้อยละ	๙๘.๕๓	ของพื้นที่
จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	๔,๑๕๘	ครัวเรือน
จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้	๖๐	ครัวเรือน

ระบบเศรษฐกิจ

สภาพทางเศรษฐกิจ อาชีพหลักของประชากรตำบลบ้านเตื่อ จะประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์และมีการปลูกพืชสวนครัวไว้บริโภคในครัวเรือน นอกจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมแล้วยังมีการประกอบอาชีพอื่น ๆ อีก

อาชีพ

ประกอบอาชีพทำนา	คิดเป็น ๓๐.๕ %
ประกอบอาชีพทำสวน ทำไร่ อ้อย	คิดเป็น ๒๑.๕ %
ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ (วัว,ควาย,เป็ด,ไก่)	คิดเป็น ๕ %
ประกอบอาชีพอื่น ๆ	คิดเป็น ๓ %

หน่วยธุรกิจในเขตเทศบาล

ธนาคาร	-	แห่ง
โรงแรม / รีสอร์ท	๑	แห่ง
ปั้มน้ำมันและก๊าซ	๑๘	แห่ง
โรงงานอุตสาหกรรม(ทำอิฐบล็อก),(เสาปูน)	๖	แห่ง
โรงสี (ขนาดเล็ก)	๒๓	แห่ง

การเกษตร

เกษตรกรส่วนใหญ่ของตำบลบ้านเตื่อ ปลูกพืชหลัก คือ ข้าว อ้อย พืชผัก และไม้ผล ส่วนพืชที่ปลูกกันมากคือ อ้อยโรงงาน เพราะอยู่ใกล้กับเขตอุตสาหกรรมโรงงานน้ำตาลมิตรผล และพืชเศรษฐกิจที่กำลังปลูกกันมากขึ้นเรื่อยๆ ได้แก่ ยางพารา

การปศุสัตว์

จากข้อมูลของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ การเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรตำบลบ้านเตื่อ จะมีการเลี้ยงเป็นรายย่อย และเป็นการเลี้ยงเชิงธุรกิจภายในครัวเรือน เพื่อไว้เป็นอาหาร ส่วนการเลี้ยง เพื่อการค้า นั้น มีจำนวนน้อยเพียงไม่กี่รายเท่านั้น ได้แก่

การเลี้ยงโค จะกระจายไปทั่วทุกหมู่บ้าน เพื่อขายและเป็นอาหาร

การเลี้ยงกระบือ เพื่อขายและเป็นอาหาร

การเลี้ยงสุกร เพื่อขายและเป็นอาหาร จะมีการเลี้ยงเป็นฟาร์มกันแพร่หลายขึ้น

การเลี้ยงสัตว์ปีก เกษตรกรมีการเลี้ยงไก่และเป็ด เพื่อประกอบอาหารในครัวเรือน

การพาณิชย์

ธุรกิจการค้าภายในตำบลบ้านเตื่อ เทศบาลตำบลบ้านเตื่อได้จัดตั้งตลาดสดเทศบาลขึ้น ๑ แห่ง ร้านค้าส่วนใหญ่ในตำบลจะเป็นร้านค้าปลีกขายสินค้าอุปโภคบริโภค เป็นธุรกิจร้านค้าขนาดย่อมมีทุนดำเนินงานน้อย ส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการขนส่งสินค้าในตำบลและจากอำเภอเข้าสู่ตำบล ตำบลบ้านเตื่อเป็นแหล่งผลิตสินค้าทางการเกษตรเป็นหลัก สินค้าส่งออกจึงเป็นผลผลิตทางการเกษตรเกือบทั้งสิ้น ดังนั้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจจึงขึ้นอยู่กับปริมาณและระดับราคาผลผลิตทางการเกษตร เกษตรกรรายย่อย จะขายผลผลิตจากเกษตรกรรายย่อยไปสู่พ่อค้ารายใหญ่

ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนากองครปกครองส่วนท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

การจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลจะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างแผนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการการเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๗๙) สรุปย่อได้ ดังนี้

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับแผนในระดับต่างๆ

๑.ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และให้เสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานในระยะที่ ๒ ของรัฐบาล (ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙) และกรอบการปฏิรูปในระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ๒คณะ ได้แก่ (๑) คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูป เพื่อจัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และ (๒) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศเพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ (Roadmap) ภายใต้อายุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูปได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยได้มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มาจากหลายภาคส่วน ได้แก่ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการเมือง และ นักวิชาการ รวมถึงได้พิจารณานำข้อคิดเห็นจากสภาปฏิรูปแห่งชาติ และความคิดเห็นจากภาคประชาชนมาเป็นข้อมูลในการยกร่างยุทธศาสตร์ชาติด้วย และได้นำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติในการดำเนินการขั้นต่อไป คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจะนำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและจะได้รับการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ก่อนที่จะนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์ชาติมาใช้เป็น

กรอบในการกำหนดทิศทางในการบริหารประเทศภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๔) นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ จะได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระยะ ๕ ปี มาถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการระดับกระทรวงและแผนพัฒนารายสาขาในระหว่างที่กลไกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๒.สาระสำคัญ

๒.๑ สภาพแวดล้อม

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและในหลากหลายมิติทำให้ภูมิทัศน์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยก่อให้เกิดโอกาสทั้งในด้านเศรษฐกิจ

สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และการเมืองของประเทศไทยแต่ขณะเดียวกันท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ก็มีปัจจัยเสี่ยงและภัยคุกคามที่ต้องบริหารจัดการด้วยความยากลำบากมากขึ้นกระแสทุนนิยมและการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เศรษฐกิจของโลกได้ส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเดิมมีโครงสร้างเศรษฐกิจในระบบ “เกษตรแบบพึ่งตนเอง” ต้องปรับตัวและเปลี่ยนไปเป็นระบบเศรษฐกิจที่ “พึ่งพาอุตสาหกรรมและการส่งออก” การพัฒนาในภาคเกษตรล่าช้ากว่าฐานการผลิตอื่นๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้นตามลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีปัญหาคอขวดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ระหว่างภาคการเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมและระหว่างสังคมในเมืองและชนบทขยายวงกว้างขึ้น และปัญหาคอขวดจนกระทั่งจุดตัวในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยและในภาคชนบทรวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ แหล่งทุน และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพสำหรับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลก็มีในวงแคบกว่า ในขณะที่การใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมและบริการเองก็นับว่ายังอยู่ในกลุ่มประเทศที่ใช้เทคโนโลยีในระดับกลางๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถพัฒนาได้เองภายในประเทศ ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ โดยรวมประเทศไทยจึงยังใช้วัตถุดิบและแรงงานเข้มข้นในการเป็นจุดแข็งในการแข่งขันและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตนอกจากนั้น ในอีกด้านหนึ่งการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของโลกและแรงขับเคลื่อนของเทคโนโลยีสมัยใหม่รวมทั้งความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดของสังคมโลกได้ทำให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด เครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ และการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกก็มีความผันผวนรุนแรงขึ้น ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นความเสี่ยงในการดำรงชีวิตของประชาชน การบริหารจัดการทางธุรกิจ และการบริหารราชการแผ่นดินของภาครัฐนอกจากนั้นในช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๑ กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทำให้ภูมิทัศน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจสังคมอุตสาหกรรมมุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัล

ในขณะที่โอกาสทางเศรษฐกิจขยายเพิ่มขึ้น แต่ช่องว่างทางสังคมก็ยิ่งกว้างขึ้นรวมถึงช่องว่างทางดิจิทัล (digital divide) ถ้าหากไม่สามารถลดลงก็จะยิ่งทำให้ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมมีความแตกต่างมากขึ้น ประกอบกับในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้าสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในทุกมิติ เงื่อนไขภายนอกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงและท้าทายต่อการปรับตัวมากขึ้นจากการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้และเทคโนโลยี และสินค้าและบริการ ขณะเดียวกันการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงทุกระบบ ในขณะที่ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชียภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลกซึ่งในช่วงระยะ ๑๐ ปีข้างหน้าจะยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยสำคัญหลายประการทั้งปัญหาต่อเนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจโลกในช่วงปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ และวิกฤติการณ์ในกลุ่มประเทศยูโรโซนที่ทำให้ระดับหนี้สาธารณะในประเทศต่างๆ เพิ่มขึ้นและกลายเป็นความเสี่ยงต่อความยั่งยืนทางการคลัง ขณะที่จะมีผลพวงต่อเนื่องจากการดำเนินมาตรการขยายปริมาณเงินขนาดใหญ่ในสหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นความเสี่ยง

ให้เกิดภาวะเงินเฟ้อได้เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวเต็มที่ รวมทั้งอาจมีความผันผวนของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ นอกจากนี้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่จุดอิ่มตัวมากขึ้น ขณะที่การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยให้ประสิทธิภาพการผลิตของโลกเพิ่มขึ้นขนานใหญ่และเป็นวงกว้าง เช่นที่เคยเกิดขึ้นในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรมยังไม่มีแนวโน้มการก่อตัวที่ชัดเจน แต่ก็มีแนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ๆ ที่จะเปิดโอกาสสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว เศรษฐกิจโลกในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๕.๒ ในช่วง ๕ ปีก่อนวิกฤติเศรษฐกิจโลก (๒๕๔๖ - ๒๕๕๐) สถานการณ์ที่ตลาดโลกขยายตัวช้า แต่ประเทศต่างๆ ขยายกำลังการผลิตเพื่อยกระดับศักยภาพการผลิต การแข่งขันในตลาดโลกจะมีความรุนแรงขึ้น ขณะเดียวกันการลดลงของประชากรไทยในระยะ ๑๐ - ๑๕ ปี ข้างหน้า จะทำให้ขนาดของตลาดในประเทศขยายตัวช้าลง เงื่อนไขดังกล่าวเป็นความเสี่ยงสำหรับอนาคตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาวหากประเทศไทยไม่เร่งปรับโครงสร้างเพื่อแก้ปัญหาจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้สัมฤทธิ์ผลในด้านความมั่นคงของโลกที่กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากการปรับดุลอำนาจของสหรัฐฯ เพื่อพยายามคงบทบาทผู้นำโลกและเพื่อคานอิทธิพลและบทบาทของจีนและรัสเซียที่เพิ่มมากขึ้นในเอเชียและยุโรปนั้น น่าจะมีผลทำให้บรรยากาศด้านความมั่นคงของโลกในช่วงปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๗๓ มีลักษณะผสมผสานกันทั้งความร่วมมือและความขัดแย้ง โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยผลประโยชน์แห่งชาติทั้งในระดับภูมิภาคและพหุภาคีเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดนโยบายของประเทศและกลุ่มประเทศ สำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจะเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับอนาคตของโลกและประเทศไทยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นอัจฉริยะจะกระทบการดำรงชีวิตของคนและทำให้เกิดธุรกิจรูปแบบใหม่ รวมทั้งเกิดการเชื่อมต่อและการบรรจบกัน

ของเทคโนโลยีก้าวหน้าอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ ซึ่งประเทศไทยจะต้องลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์และการวิจัยให้สามารถพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ เงื่อนไขการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่กดดันให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมสีเขียวโดยการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ก็จะมีส่วนสำคัญ และช่วยแก้ปัญหาการลดลงของทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งน้ำมัน ซึ่งแม้ราคาจะลดลงแต่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม จึงต้องผลักดันให้มุ่งสู่การผลิตพลังงานทดแทนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งพืชพลังงานที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก

นอกจากนั้น ยังมีข้อจำกัดและความเสี่ยงสำคัญจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงผันผวนและภาวะโลกร้อน ทั้งนี้โครงสร้างประชากรโลกที่เข้าสู่สังคมสูงวัย แม้จะส่งผลให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ แต่มีความเสี่ยงให้เกิดการแข่งขันแรงงานและเงินทุน รวมทั้งมีแรงกดดันต่อการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการและสาธารณสุขเพิ่มขึ้นในหลายๆ ประเทศกลายเป็นความเสี่ยงด้านการคลังที่สำคัญ สำหรับ ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ผันผวนก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นนั้น ก่อให้เกิดต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ การดำรงชีวิต การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ในขณะที่ความพยายามในการกระจายความเจริญและการพัฒนาให้มี

ความทั่วถึงมากขึ้น ประกอบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความเป็นเมืองเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตามมาด้วยการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ และความเป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การยึดถือหลักการบริหารจัดการที่ดีทั้งในภาครัฐและ ภาคธุรกิจเอกชน การใช้ระบอบประชาธิปไตย และการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิมนุษยชนจะเข้มข้นมากขึ้น

สำหรับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทยนั้น ผลของการพัฒนาตั้งแต่อดีตถึง ปัจจุบันทำให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศระดับรายได้ปาน กลางมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และได้ขยับสูงขึ้นมาอยู่ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และล่าสุดในปี ๒๕๕๗ รายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๗๓๙.๒ ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อปีฐานการผลิตและบริการหลากหลายขึ้น ฐานการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมใหญ่ขึ้นมาก หลายสาขาการผลิตและ บริการสามารถแข่งขันและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงขึ้นและสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศในระดับสูง อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการ ด้านสุขภาพ ฐานเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้นส่งผลให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นเป็น ๓๘.๑ ล้านคนจากประชากรวัยแรงงาน ๓๘.๖ ล้านคน อัตราการว่างงานเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 1 ปัญหาความยากจนจึงลดลงตามลำดับจากร้อยละ 20 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 10.9 ในปี 2556 คุณภาพชีวิตดีขึ้นในทุกระดับ โอกาสการได้รับการศึกษา บริการ สาธารณสุข บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคม อื่นๆ รวมถึงการเข้าถึง ทรัพยากรต่างๆ มีความครอบคลุมและมีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยก็มีความเป็น สากลมากขึ้น ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับนานาชาติทั้งในรูปของทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อเป็นกลไกและ ช่องทางในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศไทยก็มีความก้าวหน้าไปมาก รวมทั้งกรอบความร่วมมือที่ช่วยทำให้ประเทศไทยสามารถยกระดับมาตรฐานต่างๆ ไปสู่ระดับสากลก็มีความ คืบหน้ามากขึ้น

นอกจากนั้น ประสพการณ์ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินในปี 2540 - 2541 ได้ส่งผลให้ ภาครัฐและภาคเอกชนปรับตัวในการบริหารความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ดีขึ้นตามแนวคิดการบริหาร จัดการที่ดีอันได้แก่ การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบดี ขึ้น มีการกำกับดูแลวินัยทางการเงินการคลังที่กำหนดกรอบของความยั่งยืนทางการเงินการคลังเป็นแนวปฏิบัติที่ดีขึ้น และฐานะการคลังมีความมั่นคงมากขึ้น และฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูง มีการปรับปรุงใน เรื่องกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการสร้างความเป็นธรรมให้กับ กลุ่มต่างๆ สามารถคุ้มครองผู้บริโภคและประชาชนจากการถูกเอารัดเอาเปรียบได้ดีขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศ ของการแข่งขันในตลาด และสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมีความสะดวกคล่องตัวมากขึ้น

แต่ประเทศไทยก็ยังมีจุดอ่อนในเชิงโครงสร้างหลายด้านทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จุดอ่อนสำคัญของประเทศไทยได้แก่ โครงสร้างประชากรสูงอายุมากขึ้นตามลำดับ แต่คุณภาพคนโดยเฉลี่ยยัง ต่ำและการออมไม่เพียงพอ ประเทศขาดแคลนแรงงานทั้งในกลุ่มทักษะฝีมือสูงและกลุ่มทักษะฝีมือระดับล่าง

ผลิตภาพแรงงานโดยเฉลี่ยยังต่ำ ทั้งระบบเศรษฐกิจมีผลิตภาพการผลิตรวมต่ำ ต้องอาศัยการเพิ่มปริมาณเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก ขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจมีส่วนภาคการค้าระหว่างประเทศต่อขนาดของเศรษฐกิจสูงกว่าเศรษฐกิจภายในประเทศมาก จึงมีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอกเป็นสำคัญ ฐานการผลิตเกษตรและบริการมีผลิตภาพการผลิตต่ำ โดยที่การใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่ายังมีน้อย การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนายังไม่เพียงพอ การวิจัยที่ดำเนินการไปแล้วไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างคุ้มค่า การพัฒนานวัตกรรมมีน้อย สำหรับการดำเนินงานและการบริหารจัดการภาครัฐก็ยังขาดการบูรณาการจึงสิ้นเปลืองงบประมาณ การดำเนินงานเพื่อการพัฒนามักขาดความต่อเนื่องประสิทธิภาพต่ำ ขาดความโปร่งใส และขาดความรับผิดชอบ ขณะที่ปัญหาคอร์รัปชันมีเป็นวงกว้าง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำยังไม่เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์และล่าช้า การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิผล และกฎระเบียบต่างๆ ล้าสมัยไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง คนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นและไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญขณะที่ความเหลื่อมล้ำและความแตกแยกในสังคมไทยยังเป็นปัญหาที่ทำทลายมาก รวมทั้งปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เผชิญกับภาวะขยะล้นเมืองและสิ่งแวดล้อมเสื่อมลงในทุกด้าน

ทั้งนี้ ปัจจัยและเงื่อนไขภายในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในระยะเวลา 20 ปีต่อจากนี้ไป จะมีนัยยะที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ กำลังคนในวัยเด็กและวัยแรงงานจะลดลง ผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วย่อมส่งผลกระทบต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการใช้จ่ายการลงทุนและการออม ตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทางสังคมและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันประเทศไทยก็เผชิญกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มีนัยยะต่อต้นทุนการผลิตและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชนนอกจากนั้นปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติต่างๆ ก็มีนัยยะต่อการสร้างความสามัคคีสมานฉันท์ในสังคม ข้อจำกัดต่อการยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ ความจำเป็นในการลงทุนเพื่อยกระดับบริการทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และการปฏิรูปกฎระเบียบและกฎหมายที่ทำให้เกิดความไม่ธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ และที่สำคัญเงื่อนไขจำเป็นที่ต้องปรับตัวคือ การแก้ปัญหาความอ่อนแอของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ทำให้จำเป็นต้องเร่งปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี

โครงสร้างที่เป็นจุดอ่อนและการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสดังกล่าว จะส่งผลให้ประเทศไทยยิ่งต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดนอย่างแท้จริง โดยที่การเคลื่อนย้ายของผู้คน สินค้าและบริการ เงินทุน องค์ความรู้เทคโนโลยี ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ เป็นไปอย่างเสรี ส่งผลให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้นโดยที่ประเทศต่างๆ เร่งผลักดันการเพิ่มผลิตภาพและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน ขณะเดียวกันความเสี่ยงและข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศผันผวนรุนแรงต่อการดำเนินธุรกิจและการดำเนินชีวิตของผู้คนก็เพิ่มขึ้น

กฎเกณฑ์และกฎระเบียบของสังคมโลกจึงมีความเข้มงวดมากขึ้นทั้งในเรื่องการปลดปล่อยมลพิษ สิทธิมนุษยชน และกฎระเบียบทางการเงิน เป็นต้นเงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวจะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องปรับตัวและมีการบริหารความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดมากขึ้น โดยที่การปรับตัวจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างเพื่อแก้จุดอ่อนและควบคู่ไปกับการสร้างกลไกเชิงรุกให้จุดแข็งของประเทศเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งหากไม่สามารถแก้ปัญหาและปฏิรูปให้สัมฤทธิ์ผลได้ในระยะ ๔-๕ ปีต่อจากนี้ไป ประเทศไทยจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน รายได้เฉลี่ยของประชาชนจะไม่สามารถยกระดับให้ดีขึ้นได้ คุณภาพคนโดยเฉลี่ยจะยังต่ำ และปัญหาความเหลื่อมล้ำจะรุนแรงขึ้น รวมทั้งทรัพยากรจะร่อยหรอเสื่อมโทรมลงไปอีก และในที่สุดการพัฒนาประเทศจะไม่สามารถยั่งยืนไปได้ในระยะยาว

ทั้งนี้ เงื่อนไขในปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตในทุกมิติจะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะในเชิงโครงสร้างทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็งและเป็นจุดอ่อนที่จะต้องเผชิญและผสมผสานกับปัจจัยภายนอกและก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความเสี่ยงในหลากหลายมิติ การที่ประเทศไทยจะสามารถแสวงหาโอกาสจากการพัฒนาของโลกและรับมือกับภัยคุกคามเหล่านี้ได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้านขณะเดียวกันต้องวิเคราะห์ศักยภาพภายในประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น โดยที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยึดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตการทำงาน และการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพมีการจัดลำดับความสำคัญและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้นๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศและกรอบการทำงานของภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกด้าน คนในชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่งคั่ง และประเทศสามารถพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้การวิเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดรวมทั้งความเสี่ยงของประเทศ จะนำไปสู่การกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับร่วมกันในสังคมไทยที่จะส่งผลให้เกิดการผนึกกำลังและระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน การดำเนินการมีบูรณาการและเป็นเอกภาพภายใต้การมองภาพ

อนาคตของประเทศที่เป็นภาพเดียวกันอย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยมิได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของประเทศในระยะยาว การบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารจึงให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองหรือนโยบายของรัฐบาลซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็ทำให้การดำเนินนโยบายขาดความต่อเนื่อง ถือเป็นการสูญเสียโอกาสและสิ้นเปลืองทรัพยากรของประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยให้มีเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว และเพื่อเป็นการกำหนดให้ฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบที่จะต้องขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมาย

ที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันและเป็นเอกภาพ ประเทศไทยจำเป็นต้องมี “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่ เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ จะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของประเทศ และทิศทางในการขับเคลื่อนประเทศให้สอดคล้องกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ของบริบทโลก และบริบทการพัฒนาภายในประเทศ

การกำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ” เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาความขัดแย้งในสังคม รวมถึงสามารถรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษาบทบาทสำคัญในเวทีโลก สามารถดำรงรักษาความเป็นชาติที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และคนไทยในประเทศมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถ้วนหน้ากันสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติกำลังดำเนินการร่างอยู่ในขณะนี้ นั้นจะประกอบด้วยวิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องการบรรลุร่วมกันรวมทั้งนโยบายแห่งชาติและมาตรการเฉพาะ ซึ่งเป็นแนวทาง ทิศทางและวิธีการที่ทุกองค์กรและคนไทยทุกคนต้องมุ่งดำเนินการไปพร้อมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการ คือ ประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในทุกสาขาของกำลังอำนาจแห่งชาติ อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมืองต่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.2 วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้วิสัยทัศน์ดังกล่าว

จะต้องสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคม และการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหารความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็นการขงโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ต่ำกว่า

วิสัยทัศน์ : “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ความมั่นคง

- การมีความมั่นคงปลอดภัย จากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- ประเทศ มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่สัมพันธ์กันเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มีคองเป็นกลางที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่เที่ยงตรงและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล
- สังคม มีความปลอดภัยและความสามัคคี สามารถรับมือกับภัยพิบัติพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็ง ครอบครัว มีความอบอุ่น
- ประชาชน มีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงเชื่อมโยงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน
- ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

ความมั่งคั่ง

- ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มประเทศรายได้สูงความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น
- เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างมีพลัง
- ความสมบูรณ์ในทุน ที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน

- การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม จนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์
- การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกระแสของประชาคมโลกซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม
- มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาในทุกระดับอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน
- ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

อนาคตประเทศไทย ปี ๒๕๗๙ : ร่วมมือกันขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่.....

เศรษฐกิจและสังคมไทยมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยสถาบันหลักของชาติดำรงอยู่อย่างมั่นคงเป็นจุดยึดเหนี่ยวของสังคม มีความสามัคคีของคนในชาติ มีความสงบและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในทุกพื้นที่ และมีระดับรายได้ในกลุ่มประเทศรายได้สูง มีความเป็นธรรมในสังคมและความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในภูมิภาคและโลก

ระบบเศรษฐกิจมีความเป็นชาติการค้าบนฐานการขยายตัวของการค้าส่งค้าปลีกและเศรษฐกิจดิจิทัลที่เข้มข้นขึ้น มีการเติบโตอย่างมีคุณภาพ กระจายฐานการผลิตและบริการไปในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง มีเสถียรภาพ แข่งขันบนฐานการพัฒนานวัตกรรม และมีฐานการผลิต บริการ และลงทุนที่เชื่อมโยงในอาเซียน เพื่อให้ประเทศไทยเข้าสู่การมีรายได้สูงภายในปี ๒๕๗๙ และเข้าสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว โดย

- **ภาคเกษตร** เป็นฐานการผลิต bio-bases ที่สำคัญ เป็นฐานการผลิตอาหารที่มีมั่นคงและปลอดภัย และเป็นฐานการผลิตที่มีผลผลิตทางการผลิตสูง มีระบบบริหารจัดการที่ดีด้านประมง
- **ภาคอุตสาหกรรม** ฐานอุตสาหกรรมเดิมมีศักยภาพสูงขึ้น มีอุตสาหกรรมอนาคตที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็น ศูนย์กลางการผลิต การค้า และการลงทุนในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์การผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนและศูนย์ทดสอบและวิจัยพัฒนา รถยนต์และชิ้นส่วนของเอเชีย ศูนย์กลางการผลิตพลังงาน/วัสดุชีวภาพของภูมิภาคอาเซียน ศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมดิจิทัล เป็นต้น
- **ภาคบริการ** ธุรกิจบริการเดิมได้รับการพัฒนายกระดับคุณภาพและศักยภาพให้สูงขึ้น เช่น การขนส่ง ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางทะเล และส่งเสริมธุรกิจบริการอนาคตให้เป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการลงทุนและการให้บริการของภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาคอาเซียน เมืองหลวงแห่งการท่องเที่ยวและบริการของอาเซียน ศูนย์บริการทางการเงิน การศึกษานานาชาติ และ บริการด้านโลจิสติกส์ เป็นต้น
- **วิสาหกิจและการดำเนินธุรกิจ** วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมเข้มแข็ง เป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญของประเทศ

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็น

ธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ ดังนี้

๒.๓.๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศ และช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ชำจัดคอร์รัปชันสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่

(๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

(๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

(๗) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนอนมากขึ้น

๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่ในกระบวนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม

ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

(๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาดและปลอดภัยของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกย่องการพัฒนาอุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัลและการค้ามาเพิ่มมูลค่าและยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่นๆ เป็นต้น

(๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนานานาชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ เพิ่มบทบาทของไทยในองค์การระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิด

วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ
- (๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง
- (๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์
- (๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดี
- (๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยเสริมสร้างบทบาทของสถาบัน

ครอบครัวในการป่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

๒.๓.๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
- (๒) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- (๓) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- (๔) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็ง

ของชุมชน

- (๕) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๒.๓.๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติและพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (๒) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบ

การบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

- (๓) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๔) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๕) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศ

- (๖) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- (๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- (๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (๖) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (๗) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

๒.๔ กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่างๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการในระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห้วงเวลานอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมีเอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ภายใต้ระบบพระราชบัญญัติ คือ ความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชนและประชาสังคม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ชาติและแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและบูรณาการ

๒.๕ ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๕.๑ สาระของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกันสามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่างๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วงๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

๒.๕.๒ ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนในระดับต่างๆ เพื่อให้ส่วนราชการนำยุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณ ให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการ

ตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

๒.๕.๓ กลไกสู่การปฏิบัติ มีกลไกที่สอดคล้อง/สอดคล้องตั้งแต่ระดับการจัดทำยุทธศาสตร์ การนำไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการ และการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจ สามารถกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

เนื่องด้วยในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้สิ้นสุดลงและการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ อยู่ระหว่างการดำเนินการและยังไม่ประกาศใช้ แต่ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เอาไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ของเทศบาลตำบลบ้านเตี๋ย มีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เทศบาล จึงได้นำทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวมาประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาสี่ปีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของเทศบาล ซึ่งทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มีรายละเอียดดังนี้

๑. กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับ

สถานการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

- (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ
- (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๒.สถานะของประเทศ

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๒.๑.๑ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี ๒๕๕๗ อยู่ออยู่ที่ประมาณ ๑๙๖,๒๔๐ บาท หรือประมาณ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์ สหรัฐ ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ ๘ ปีที่ผ่านมาการขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๓.๒ ชะลอจากร้อยละ ๕.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลาดังกล่าว โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ ๔๑.๓ ในช่วงปี ๒๕๓๔ - ๒๕๓๙ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ ในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๗ นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๗ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๔.๙ ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒน์ที่สูงกว่าไทย

๒.๑.๒ การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี ๒๕๕๓ ที่ระดับร้อยละ ๙.๙ ๒๕.๔ และ ๖๔.๗ เป็นร้อยละ ๗.๒ ๒๘.๕ และ ๖๔.๓ ในปี ๒๕๕๗ ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสังสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงซึ่งภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มี

ประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของการลงทุนและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของการลงทุนเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้

ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ ๙.๗ ต่อปีในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) เป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ในช่วง ๓ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗)

๒.๑.๓ ผลภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ ๘ ปีที่ผ่านมา และยังมีค่าต่ำกว่าเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้า ทั้งนี้การขยายตัวของผลผลิตภาพการผลิตรวม ลดลงจากร้อยละ ๓.๓๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ เป็นร้อยละ ๒.๐๕ ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

๒.๑.๔ การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๔๐ แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกันอย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๙ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เป็นร้อยละ ๔๒.๒ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

๒.๑.๕ อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่

อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓๑ จาก

๑๔๔ ประเทศ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี ๒๕๕๘ หรือ Ease of Doing Business ๒๐๑๕ ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ ๒๖ จาก ๑๘๙ ประเทศทั่วโลก

๒.๑.๖ สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศได้รับการยกระดับดีขึ้นจากการผนึกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี ๒๕๕๗ อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ ๔๗ และด้านเทคโนโลยีที่ ๔๔ จาก ๖๑ ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ ๓๗ และ ๔๓ ตามลำดับในปี ๒๕๕๑ และตลอดช่วงระยะเวลา ๑๔ ปีที่ผ่านมา (๒๕๔๓-๒๕๕๖) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ ๐.๑๗ ต่อ GDP โดยในปี ๒๕๕๖ (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ ๕๓ และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ ๔๗ ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ ๔.๐๓, ๓.๓๕, ๒.๗/๙, และ ๒.๒๗ ต่อ GDP ในปี ๒๕๕๕ ตามลำดับ

ขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี ๒๕๕๖ บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา มีจำนวน ๑๑ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้วส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ ๒๐-๓๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน

๒.๑.๗ สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสถียรด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมนอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่

เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะ

เฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

๒.๒ ด้านสังคม

๒.๒.๑ โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(๑) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัย และการตั้งครุภักในกลุ่มีวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก ๖.๓ คน ในช่วงปี ๒๕๐๗-๒๕๐๘ เป็น ๑.๖๒ คน ในช่วงปี ๒๕๔๘-๒๕๕๕ และคาดว่าในปี ๒๕๘๓ จะลดลงเหลือเพียง ๑.๓ คน

(๒) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน ๓๘.๗ ล้านคนในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และเริ่มลดลงร้อยละ ๐.๑ ในปี ๒๕๕๖ และร้อยละ ๐.๒ ในปี ๒๕๕๗ ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ ต่อปีในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๗) แต่ยังคงต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย ๑ เท่าตัว และสิงคโปร์ ๕ เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ ๖๕.๑ มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๗ ของประชากรในปี ๒๕๕๓ มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(๓) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๓ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๒) ในปี ๒๕๕๔ เป็น ๒๐.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๓๒.๑) ในปี ๒๕๘๓ การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ ๗๘.๕ ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

๒.๒.๒ ครั้วเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครั้วเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจาก ๓.๖ คน ในปี ๒๕๔๓ เหลือ ๓ คน ในปี ๒๕๕๖ โดยครั้วเรือนเดี่ยว ครั้วเรือน ๑ รุ่น และ

ครั้วเรือนแห่วงกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๖ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

๒.๒.๓ คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี ๒๕๕๗ เพศชาย ๗๑.๓ ปี เพศหญิง ๗๘.๒ ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตาม คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕-๕๙ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๖ มีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๙ ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี ๒๕๕๖ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

๒.๒.๔ สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๔๓ เหลือร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก ๐.๔๘๔ ในปี ๒๕๕๔ เหลือ ๐.๔๖๕ ในปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้เพียงร้อยละ ๑.๑ สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง ประชากรที่เกิดช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖

๒.๒.๕ ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย อันเนื่องมาจาก

(๑) **ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย** โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ มีการถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด ๓๒๕.๗ เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(๒) **เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน** ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบทและระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไป

ศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุดในโอกาสเข้าถึง การศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่ำสุดประมาณ ๑๙.๑ เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ ๒.๒ เท่า

(๓) **คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่าง ภูมิภาค** โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากร สาธารณสุขในปี ๒๕๕๖ พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่างกันถึง ๓.๖ เท่า

(๔) **ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน** แรงงานอิสระ เข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา ๕๐ ที่เพิ่มขึ้นจาก ๑.๒๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๒.๔๗/๑ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ในปี ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ ๒.๑ เท่า ในปี ๒๕๕๖

(๕) **ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม** เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจ กฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการ ทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระ ค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

๒.๒.๖ คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ ๙๙.๙ ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ ๗/๓.๘ ระบบประกันสังคม ร้อยละ ๑๖.๗ และระบบสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ ๗.๑ ขณะที่ กลุ่ม ผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี ๒๕๕๕ ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ ๘.๓ ล้านคน จากผู้สูงอายุทั้งประเทศ ๑๐.๔ ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐๐ บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ ๘๙.๕ และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อ การเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้นานกลาง ยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง ๔.๕๔๔,๙๒๖ ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

๒.๒.๗ วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้ม เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดวกสบาย ละเลยเรื่อง วินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมี

แนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติที่ก่อให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๒.๒.๘ ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้ และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก ๑๔๒,๖๓๒ แห่งในปี ๒๕๕๕ เป็น ๑๕๒,๓๓๗/ แห่ง ในปี ๒๕๕๖ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ ๓๒.๕๑ ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ ๒๖.๓/๓

๒.๒.๙ ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ในช่วงระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๒.๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(๑) **พื้นที่ป่าไม้ลดลง** เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก ๑๓/๑.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๕๓.๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี ๒๕๐๔ เป็น ๑๐๒ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖ ในปี ๒๕๕๖

(๒) **ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม** ทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(๓) **ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย** และมีการเปลี่ยนแปลงสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี ๒๕๐๔ ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า ๒.๓ ล้านไร่ เหลือเพียง ๑.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๒ คิดเป็นการลดลงร้อยละ ๓๔.๘ ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ ใดๆก็ตาม ในระหว่างปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี ๒๕๕๔ ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง ๑.๖๑ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๔๙ ที่มีปริมาณ ๒.๔๒ ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(๔) **การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น** ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด ๓๐ ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๕๕ ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ อยู่ที่ระดับ ๑.๐๘ ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของความต้องการใช้ในปี ๒๕๕๕ และคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๗๖ ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขึ้นต้นในปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ อยู่ที่ระดับ ๑.๙๘๑ พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี ๒๕๕๕ การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ ๑ ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๖

(๕) **ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ** ประเทศไทยประกอบด้วย ๒๕ ลุ่มน้ำหลัก น้ำทำตามธรรมชาติมีปริมาณรวม ๒๘๕,๒๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความคิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของปริมาณน้ำท่าธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด ๒๗ แอ่งน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ ๑.๑๓ ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ ๖๘,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรอย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มทุน เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนประมาณ ๑๕๑,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ ๔๙,๖๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒.๓.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง

(๑) **ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ** แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๐๔ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๑.๑๑ กิโลกรัม/

คน/วัน ในปี ๒๕๕๗ สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ ๑๙ และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ ๑๘ ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๙.๙ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ของเสียอันตราย ในปี ๒๕๕๗ มีประมาณ ๒.๖๙ ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในภาคอุตสาหกรรมต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการใช้เคมีขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ ๗๐ โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(๒) **มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น** ในปี ๒๕๕๗ พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO ๓ เป็น EURO ๔ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(๓) **คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง** สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๗) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง ส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปุ๋ยตกค้างจากการเกษตรและการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน ๑๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียงร้อยละ ๓๑

(๔) **ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลง** ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ ๒ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี ๒๕๓๓ ปริมาณ ๒๒๙.๐๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น ๒๖๕.๙ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์

เทียบเท่า ในปี ๒๕๔๗ โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๑.๑ จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดกลับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

๒.๓.๓ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงตุนๆ ของโลก

๒.๔ ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

๒.๔.๑ ด้านธรรมาภิบาล

(๑) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลาง ในปี ๒๕๕๖ แต่องค์ประกอบด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนเนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีอย่างน้อย ๖ ประการคือ (๑) หลักนิติธรรม (๒) หลักคุณธรรม (๓) หลักความโปร่งใส (๔) หลักความมีส่วนร่วม (๕) หลักความรับผิดชอบ (๖) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลุกลามสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมือง ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลียงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติดุศีลคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปล่อยให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกป้องข้อเท็จจริง รับ

ผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(๒) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๒% ในปี ๒๕๕๗ ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๕ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๒% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๗% แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทย ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

๒.๔.๒ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(๑) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น ๒๐ กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(๒) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไขการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ นอกจากนั้นมีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อบท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ และร้อยละ ๒๘.๒๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๕ ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน ๒๔๕ ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๕ งาน/กิจกรรม จาก ๑๑๔ งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙,๘๕๐ คน แบ่งเป็นข้าราชการ ๑,๓๗๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๕,๒๙๕ คน

ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานีนอนามัย จำนวน ๓/๙ คน และลูกจ้างประจำ ๓,๐๙๘ คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณสุขให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อปท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๙.๙๐ ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐.๖๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๒ และร้อยละ ๓๙.๕๖ ตามลำดับ ส่งผลให้อปท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณสุขรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

๒.๔.๓ ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง รับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดมากขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ ๓๘ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๕ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๗๕ ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ได้ ๓๕ คะแนน อยู่อันดับ ๑๐๒ โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง ๘๔ คะแนน และมาเลเซียได้ ๕๒ คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

๓. บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

๓.๑ บริบทภายใน

๓.๑.๑ ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐาน

ภายใต้สมมติฐาน (๑) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และร้อยละ ๔.๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๒) การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔ (๓)ราคาน้ำมันเฉลี่ย ๗๐-๙๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และเฉลี่ย ๘๐-๑๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๔) ผลผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ ๒.๑ โดยผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๐ และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ (๕) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ และ (๖) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒ และร้อยละ ๐.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ ตามลำดับภายใต้สมมติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓-๔.๓ โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ ๓.๘ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถขยายขึ้นเป็นประเทศ รายได้สูงในช่วงปี ๒๕๗๑ (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓ - ๒๕๗๔) (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓) การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (๑) การลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งจะเป็นปัจจัยถ่วงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น (๒) ชีตความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ (๓) จำนวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี ๒๕๗๐ ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง (๔) การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย (๕) ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจำกัดมากขึ้น (๖) เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้ขั้นสูงปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปีตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประเทศสำคัญๆ เงื่อนไขดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้ที่เพียงพอในการที่จะทำให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพมีความภาคภูมิใจ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาคและในเวทีโลก

๓.๑.๒ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ มีประชากรวัยแรงงาน ๕ คนที่มีศักยภาพแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง ๑.๗ คนแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน การขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะช้าลง ผลผลิตภาพแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นช้า ปัญหาค่ามนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาระทางการคลังของระบบบริการทาง

สังคม อย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวเลขเบื้องต้น สคช. จะคำนวณใหม่อีกครั้งเมื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลในแบบจำลองเสร็จสมบูรณ์ ณ เดือนธันวาคมปี ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ที่ ๑๒,๗๔๕ ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อคนต่อปี

๓.๑.๓ ความเหลื่อมล้ำ

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาส การเข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้และผลประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็นธรรมชาติ ผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยร้อยละ ๑๐ ของประชากรกับกลุ่มคนจนร้อยละ ๑๐ ของประชากร มีความแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาส การเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

๓.๑.๔ ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวงและเมืองหลัก อันเป็นการกระจายความเจริญสู่พื้นที่อื่นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การจัดบริการสาธารณะเพื่อรองรับการเติบโตของเมือง การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และอุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการลดลงและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะทั้งขยะชุมชนและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิดการประหยัดจากขนาด การขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการลงทุนในระบบสาธารณูปโภคจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อหรือทำให้จำเป็นต้องมีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการที่มีจำนวนมาก

๓.๑.๕ การบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ วางกรอบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เชื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมาตราสำคัญ ที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา อาทิ มาตรา ๖๙ หน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชน หรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อสาธารณะ เพื่อให้พลเมืองได้ติดตามและตรวจสอบ มาตรา ๘๒ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาและสร้างโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมอย่างยั่งยืน กระจายอำนาจและจัดการกิจ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีกลไกป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ มาตรา ๘๙ รัฐต้องดำเนินนโยบายการเงิน การคลัง และงบประมาณภาครัฐ โดยยึดหลักการรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อย่างคุ้มค่า จัดให้มีระบบการเงินการคลังเพื่อสังคม มีระบบภาษีอากรที่มีความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐสถาบันทางสังคม อาทิ มูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่างๆ นำเสนอผลการติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการประเทศและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาทั้งประเด็นธรรมาภิบาล การทุจริตคอร์รัปชันทั้งการคอร์รัปชันขนาดใหญ่และคอร์รัปชันภาคครัวเรือน การบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ เพื่อรายงานข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสู่สาธารณะ เป็นแรงกดดันให้ผู้มีอำนาจภาครัฐหันมาพิจารณา ทบทวน แนวนโยบาย มาตรการ และกลไกการทำงานต่างๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น

๓.๒ บริบทภายนอก

๓.๒.๑ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก

องค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี ๒๕๔๔-๒๖๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๑-๒๑๐๐) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ

๑๐ ของประชากรรวมทั่วโลก โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวค่อนข้างสั้นกว่า สะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและ

ลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

๓.๒.๒ การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว

การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็วด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กลายเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือรถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของผู้บริโภคคนละคนมากยิ่งขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

๓.๒.๓ ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(๑) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

(๒) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่ออรรถระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ๑) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ ๒) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้านและ ๓) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาคและในภูมิภาคในระยะต่อไป

(๓) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผลิตภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/

ชุมชนมากขึ้นโดยแรงเหวี่ยงจากกระแสการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐม แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาคโดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้งแนวโน้มนโยบายและมาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ยังมีแนวโน้มที่จะตอกย้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านการรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

(๔) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วง

แผนฯ ๑๒ เนื่องจาก ๑) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ ๒) ปัญหาการสั่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญๆ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) ความเหลื่อมล้ำของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร

การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมการบริโภคของคนในประเทศ

๓.๒.๔ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบต่อ

ซ้ำเติมต่อสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้น อุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่ เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ พลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน

(๒) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติมี

แนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหวและดินโคลนถล่ม ส่งผล

กระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

๓.๒.๕ วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post ๒๐๑๕ Agenda)

ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals–SDGs) ในช่วงเวลา ๑๕ ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน ๑๗ ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน ๑๖๙ ข้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ต้องเน้นขจัดความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ลดความไม่เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

๔ กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

๔.๑ กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยืดหยุ่นและสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

๔.๒ การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สคช. ได้จัดทำขึ้น

ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและ โลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็น

แหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๓ เป้าหมาย

๔.๓.๑ การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

- (๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐
- (๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๕๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๓,๐๕๑ บาท (๙,๓๒๕ ดอลลาร์ สหรัฐ.) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์ สหรัฐ.) ต่อคนต่อปี
- (๓) ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี
- (๔) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐ (การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี)

๔.๓.๒ การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

- (๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ
- (๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

๔.๓.๓ การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- (๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น
- (๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

๔.๓.๔ การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
- (๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๕) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

๔.๓.๕ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

- (๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม
- (๒) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน
- (๓) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

๕ แนวทางการพัฒนา

๕.๑ การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

๕.๑.๑ การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

๕.๑.๒ การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน

สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงาน ให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดทำรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงานไทย

๕.๑.๓ การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล

พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทยและสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

๕.๑.๔ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่

เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

๕.๑.๕ การปรับโครงสร้างการผลิต

ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน ลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบกิจการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพ วิถีชีวิต/วัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่ออุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายเทเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและใน

ภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์ และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการค้าเคลื่อนย้ายเงินทุน ระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัล ในการอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้ง สำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม และการตอบแทนสู่สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

๕.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

๕.๒.๑ การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

๕.๒.๒ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง โดย

(๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษา ใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)

(๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

(๓) พัฒนาคูณภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้得人ดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ

(๔) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบ การศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

๕.๒.๓ การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง

การแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุยกระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub)

เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

๕.๒.๔ การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

๕.๓ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๕.๓.๑ การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตรลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๕.๓.๒ การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก โดย (๑) พัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่าง

หลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม (๒) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขปโภค กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ (๓) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

๕.๓.๓ การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดินปฏิรูประบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงด้วยการผลักดัน พรบ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... และบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๕.๓.๔ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่าชุมชน กฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

๕.๔ การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

๕.๔.๑ การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง เตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

๕.๔.๒ การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน

ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

๕.๔.๓ การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

ให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

๕.๕ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕.๕.๑ การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติ

โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วน นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศ และการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเขตการถือครองที่ดินที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์การบริหารจัดการ

น้ำในระดับพื้นที่ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้ใช้น้ำ คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ลดความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของชุมชน บริหารจัดการแร่โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต บังคับใช้มาตรการควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

๕.๕.๒ การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้

แล้ว ที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

๕.๕.๓ การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่

เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคลังเตอร์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่คุณค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มืบทบาทมากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๕.๕.๔ การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษ ทั้งทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ดีให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหามลพิษการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้าง รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคน ในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๕.๕ การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำแผน แม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางความร่วมมือกับอาเซียน และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงาน และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๕.๕.๖ การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาค ส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและปรับตัวต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความ ร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับ การป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของ ภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้ง การพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

๕.๖ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

๕.๖.๑ การสร้างความโปร่งใสในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ โดยให้มีช่องทางให้ทุก ภาคส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของภาคราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคา จัดซื้อ จัดจ้างโครงการของทางราชการ ข้อมูลการประมูลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาเปิดประมูล ข้อมูลความก้าวหน้าตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

๕.๖.๒ การพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อน การกิจภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกระทัดรัดแต่มี ความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

๕.๖.๓ การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๖.๔ การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

(๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าและบริการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

เป้าประสงค์

๑. ผลผลิตภาพการผลิตของภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
๒. ผลผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น
๓. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
๔. สินค้าและบริการมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตภาคการเกษตร
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของมันสำปะหลังและอ้อย
๓. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้มาตรฐาน
๔. ร้อยละของผลผลิตภาพการผลิตภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น
๕. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตร

กลยุทธ์และแนวทาง

๑. การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร

- ๑.๑ การพัฒนาทรัพยากรการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน
- ๑.๑.๑ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างยั่งยืน
- ๑.๑.๒ บริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานโดยการก่อสร้างระบบชลประทานขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก เพื่อบรรเทาอุทกภัย ภัยแล้ง และเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำ
- ๑.๑.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำภาคเกษตร เพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต
- ๑.๒ พัฒนาผลิตภาพการผลิตสินค้าการเกษตร ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน พริก ยางพารา ตลอดจนห่วงโซ่อุปทานเชื่อมโยงการตลาด และเครือข่ายสินค้าเกษตร
- ๑.๒.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยส่งเสริมการใช้ปัจจัยผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสมรวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการด้านการตลาด
- ๑.๒.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์และประมง
- ๑.๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ไหมที่มีคุณภาพ
- ๑.๒.๔ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการด้านการตลาด
- ๑.๒.๕ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร การกระจายทรัพยากรการผลิตทางการเกษตรในระดับชุมชนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตร
- ๑.๒.๖ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสมและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อลดต้นทุนการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต และรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
- ๑.๒.๗ ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ โดยการรณรงค์มีปัญญาท้องถิ่นมาใช้และพัฒนาองค์ความรู้ให้ชุมชน สนับสนุนการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหาร
- ๑.๒.๘ สนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรแบบกลุ่มการผลิต และส่งเสริมสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และมีโอกาสทางการตลาด
- ๑.๒.๙ ส่งเสริมการผลิตพืชพลังงานทดแทน การปลูกพืชพลังงานทดแทนในที่รกร้างว่างเปล่า และสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนจากผลผลิตทางการเกษตรและพลังงานธรรมชาติอื่น
- ๑.๒.๑๐ พัฒนาด้านการวางแผนพัฒนาการเกษตรและระบบสารสนเทศทางการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนการผลิต และการจำหน่ายผลผลิต

๑.๓ พัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

๑.๓.๑ สนับสนุนบทบาทของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร สภาเกษตรกรแห่งชาติ และเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเกษตรกร

1.3.2 ส่งเสริมการทำการเกษตรตามแนวพระราชดำริ เกษตรทฤษฎีใหม่เกษตรอินทรีย์และการทำเกษตรยั่งยืน และลดการใช้สารเคมีในการผลิตสินค้าเกษตรและการปรับปรุงคุณภาพดิน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร

1.3.3 เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และการบริหารจัดการของสถาบันเกษตรกร และพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรเกษตรกรโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

1.4 พัฒนาพื้นที่การเกษตร และการถือครองที่ดิน

1.๔.๑ วางระบบการถือครองที่ดินการจัดที่ดินทำกินและกระจายสิทธิ โดยเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้ทั่วถึงและเป็นธรรม

๑.๔.๒ เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์/จัดสรรที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรผู้ไร้ที่ทำกิน และประชาชนที่ยากจนให้มี ที่ดินเป็นของตนเองอย่างเป็นธรรม

๑.๔.๓ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากที่ดิน โดยกำหนดแนวเขตการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสมทั้งเขตเกษตรเศรษฐกิจและการจัดทำผังเมือง และผังชุมชน

๒. การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคอุตสาหกรรม

๒.๑ พัฒนาอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตการเกษตร

๒.๑.๑ พัฒนาประสิทธิภาพและผลผลิตการผลิต (Productivity) ของอุตสาหกรรม

๒.๑.๒ ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของจังหวัด เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและพลังงาน อุตสาหกรรมสิ่งทอ และอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่โปแตช

๒.๑.๓ ส่งเสริมการสร้างคุณค่าสินค้าอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมเกษตรจากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒.๑.๔ ส่งเสริมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์อุตสาหกรรม เพื่อพัฒนาการผลิตการขนส่งสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ

๒.๑.๕ ส่งเสริมและพัฒนาให้มีการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมหรือกลุ่มสินค้า(Clusterและ Supply Chain) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

๒.๑.๖ พัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อยกระดับความสามารถด้านการบริหารจัดการการรวมทั้งเสริมสร้างความเป็นบริษัทภิบาลให้แก่ผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคมเชิงรุก และอยู่ร่วมกับชุมชนอย่างยั่งยืน

๒.๑.๗ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนายกระดับความสามารถในการแข่งขันของ

ภาคอุตสาหกรรม เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

๒.๒ พัฒนากำลังคนและบริหารจัดการแรงงานอย่างเป็นระบบ

๒.๒.๑ สนับสนุนการฝึกอบรมแรงงานให้มีความรู้และพัฒนาทักษะฝีมือที่ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อเตรียมการรองรับการเปิดการค้าเสรีภายใต้ประชาคมอาเซียน รวมทั้งฝึกอาชีพอิสระให้กับคนหางานตามความต้องการของตลาดแรงงาน

๒.๒.๒ ส่งเสริมให้กลุ่มบุคคลพิเศษมีโอกาสและทางเลือกในการทำงานภาคอุตสาหกรรม และมีความเสมอภาคในการจ้างงาน

๒.๒.๓ สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดมาตรฐานแรงงาน การคุ้มครองแรงงานให้ได้รับสิทธิตามมาตรฐานแรงงาน จัดระบบการคุ้มครองแรงงานนอกระบบให้ครอบคลุมมากขึ้น

๒.๒.๔ พัฒนาระบบสารสนเทศบริหารจัดการด้านแรงงานให้มีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาระบบค่าจ้าง

2.2.5 ส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน แรงงานสัมพันธ์ มีสวัสดิการแรงงานและมีหลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิต

2.2.6 จัดระเบียบบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ จัดระบบแรงงานต่างด้าวให้เหมาะสมกับความต้องการของภาคเอกชน และการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ

๒.๓ พัฒนาและส่งเสริมการทำเหมืองแร่โปแตช และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

๒.๓.๑ ผลักดันอุตสาหกรรมเหมืองแร่โปแตชของจังหวัดไปสู่นโยบายระดับชาติ

๒.๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อรองรับการเกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่โปแตช

๓. การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพของสินค้าและบริการ

๓.๑ พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นให้มีคุณภาพ

๓.๑.๑ เสริมสร้างศักยภาพองค์กรวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง พัฒนาบุคลากรและผู้ประกอบการให้มีความคิดในเชิงสร้างสรรค์ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคการผลิตและบริการ

๓.๑.๒ ส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน โดยใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นควบคู่กับองค์ความรู้สมัยใหม่ ส่งเสริมกิจกรรมการประกวดแข่งขัน การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มเยาวชนและผู้ประกอบการ

๓.๑.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชน สนับสนุนให้มีศูนย์กระจายและแสดงสินค้า และพัฒนาช่องทางทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๓.๑.๔ เสริมสร้างชุมชนให้มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ผสมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นองค์

ความรู้เอกลักษณ์ วัฒนธรรมในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มของสินค้า มีการรวมกลุ่มผู้ผลิตเชิงธุรกิจพึ่งพาตนเองได้

๓.๒ พัฒนาผู้ประกอบการและเครือข่ายด้านการตลาด

๓.๒.๑ พัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาดโดยเพิ่มบทบาทศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการให้ครอบคลุมสินค้าและบริการ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้ ตลอดจนส่งเสริมสร้างองค์กรวิสาหกิจชุมชน (SMEs) ให้เกิดความเข้มแข็ง และเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้

๓.๒.๒ สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการทั้งในระดับจังหวัด และภูมิภาคเพื่อเพิ่มช่องทางทางการค้า และกระจายผลผลิตจากแหล่งผลิตถึงผู้บริโภคให้มีความรวดเร็วและทั่วถึง รวมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน

๓.๒.๓ จัดตั้งศูนย์ประสานการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมในระดับจังหวัด เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

๖.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

เป้าประสงค์

๑. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
๒. สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
๓. แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากสินค้าและบริการการท่องเที่ยว
๓. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

กลยุทธ์และแนวทาง

๑. ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพมาตรฐาน
  - ๑.๑ พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม และส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีศักยภาพให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อให้เป็นจังหวัดท่องเที่ยวชั้นนำของภาคอีสาน
  - ๑.๒ พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยว ปรับปรุงมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย และสุขอนามัย ตลอดจนให้ความสำคัญกับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของผู้พิการและผู้สูงอายุ

- ๑.๓ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบครบวงจรและท่องเที่ยวได้ตลอดปีและทุกฤดูกาล
๒. ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ
- ๒.๑ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมการตลาดของแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพไปยังตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย
- ๒.๒ ส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวและสนับสนุนกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว
- ๒.๓ พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และบริการให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ
- ๒.๔ พัฒนาระดับมาตรฐานสินค้าชุมชน และบริการ เพื่อพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยวที่สร้างสรรค์จากเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยใช้ความรู้และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ๒.๕ พัฒนาและปรับปรุงศูนย์สารสนเทศด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและเชื่อมโยงข้อมูลการท่องเที่ยวระดับจังหวัดเข้ากับการท่องเที่ยวในระดับชาติ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
๓. ส่งเสริมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน
- ๓.๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และวิสาหกิจชุมชน ให้เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่บูรณาการเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ๓.๒ สนับสนุน พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โดยสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
- ๓.๓ สนับสนุนชุมชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เพื่อให้เกิดความยั่งยืน
- ๓.๔ ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น
- ๓.๕ การดูแลรักษาความปลอดภัยและให้บริการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๖.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

๑. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน

๒. การใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. สัดส่วนของพื้นที่ป่าสมบูรณ์ต่อพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้น
๒. สัดส่วนพื้นที่ป่าที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้คงสภาพสมบูรณ์
๓. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการภัยพิบัติ
๕. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการใช้พลังงานทดแทน

กลยุทธ์และแนวทาง

๑. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - ๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทุกภาคส่วน ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ
  - ๑.๒ การบริหารจัดการที่ดินของรัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมรวมทั้งแก้ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และลดข้อพิพาทเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐ
  - ๑.๓ ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินต้นน้ำและการใช้สารเคมีการเกษตรในพื้นที่ต้นน้ำอย่างเข้มงวด
  - ๑.๔ พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพดิน การแก้ไขปัญหาดินเค็ม ดินขาดอินทรีย์วัตถุ และการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
  - ๑.๕ เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรลุ่มน้ำและองค์กรท้องถิ่นในการจัดการน้ำ และการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำในแต่ละลุ่มน้ำอย่างบูรณาการที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการจัดการน้ำ

๒. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ

- ๒.๑ พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง และส่งเสริมสิทธิชุมชนในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมและพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชนเพื่อให้เกิดความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม
- ๒.๒ ส่งเสริมให้ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชนเกิดการรวมกลุ่มและการสร้างเครือข่ายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความตระหนักและทัศนคติที่เป็นมิตรกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒.๓ เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัดขยะมูลฝอยและการจัดการน้ำเสียชุมชน

๒.๔ ส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการกำหนดเขตและการจัดการเชิงพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมในพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ให้คนกับป่าอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน

๒.๕ พัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ การจัดการองค์ความรู้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๖ การสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพโดยการอนุรักษ์ การวิจัยและพัฒนาพันธุ์กรรมท้องถิ่นและพืชพื้นบ้าน เพื่อสร้างนวัตกรรมในการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๒.๗ ส่งเสริมเกษตรกร ชุมชน และท้องถิ่นวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับท้องถิ่นในการใช้พลังงานทดแทน การผลิตพืชพลังงานทดแทน การปลูกพืชพลังงานทดแทนในที่ดินรกร้าง เพื่อสร้างรายได้ และลดรายจ่ายด้านพลังงาน

๓. การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3.๑ การจัดทำแผนที่เพื่อบ่งชี้พื้นที่เสี่ยงภัยทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยจัดลำดับความสำคัญพื้นที่เสี่ยง เพื่อกำหนดแนวทางเฝ้าระวัง และแนวทางบรรเทาและป้องกันผลกระทบ

๓.๒ พัฒนาการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการและสร้างเอกภาพในการบริหารจัดการ

๓.๓ พัฒนาระบบงานอาสาสมัคร โดยการวางระบบเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ให้มีมาตรฐานตามหลักสากล

๓.๔ สนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการ โรงเรียน และท้องถิ่น ให้มีการเตรียมความพร้อม จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับภัยพิบัติ และการซักซ้อมรับมือภัยพิบัติอย่างสม่ำเสมอ

๓.๕ พัฒนาศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็งมีขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน

๓.๖ การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้ทุกภาคส่วนได้ทราบ เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชนในการร่วมกันดำเนินการแก้ไขและบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๖.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป้าประสงค์

๑. ดัชนีมวลรวมความสุขของประชาชนเพิ่มขึ้น
๒. ประชาชนและชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้
๓. สังคม ชุมชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. ร้อยละของประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ
๒. ร้อยละของประชากรมีหลักประกันสุขภาพที่ดีมีมาตรฐานและทั่วถึง
๓. จำนวนชุมชนที่ดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มสูงขึ้น
๔. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของดัชนีมวลรวมความสุขของประชาชน
๕. ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่

กลยุทธ์และแนวทาง

๑. การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต
  - ๑.๑ เพิ่มศักยภาพและส่งเสริมให้ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม มีบทบาทนำในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งร่วมกับครอบครัว ชุมชน และสถาบันการศึกษา ในการสร้างค่านิยมครอบครัวอบอุ่น และการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมนำความรู้
  - ๑.๒ สร้างเครือข่ายชุมชน/ท้องถิ่น และทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ฟื้นฟู ระวังทางวัฒนธรรมที่มีผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน และฟื้นฟูเผยแพร่วัฒนธรรมคุณค่าของวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ซึ่งเป็นวิถีชีวิตที่ดีงาม
  - ๑.๓ สร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชน และประชาชนผู้มีความรู้ความสามารถด้านวัฒนธรรม ได้มีเวทีแสดงออก เผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งในระดับชุมชนและระดับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
  - ๑.๔ พัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนให้มีขีดความสามารถที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาความรู้ทางวิชาการและสติปัญญาทางอารมณ์ที่เข้มแข็ง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลังคม
  - ๑.๕ เสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่โดยส่งเสริมให้ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชน สามารถวางและจัดทำผังเมือง การจัดบริการขั้นพื้นฐาน และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของประชาชน ควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยสาธารณะ และสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด
  - ๑.๖ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนจากสภาวัฒนธรรมหมู่บ้านสู่สภาวัฒนธรรมตำบล
  - ๑.๗ ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนและประชาชนได้ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม
  - ๑.๘ ขยายโอกาสการมีงานทำและเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพ
  - ๑.๙ ส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการออกก าลังกายเพื่อ

สุขภาพโดยการจัดกิจกรรมและเพิ่มช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงกีฬาและนันทนาการ

๑.๑๐ ส่งเสริมและพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาอาชีพโดยการพัฒนาและนำวิทยาศาสตร์ทางการกีฬามาใช้อย่างจริงจัง

๑.๑๑ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิต

๒. การพัฒนาการศึกษา

๒.๑ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับสู่มาตรฐานสากล ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อการมีงานทำให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังจิตสำนึกค่านิยม คุณธรรมวัฒนธรรม ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒ สร้างโอกาสและทางเลือกสำหรับประชาชนในการเข้าถึงบริการการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนสร้างปัจจัยและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่องให้กับคนทุกช่วงวัย

๒.๓ ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษามุ่งสู่สากล พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้ เพื่อการเรียนรู้ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

๒.๔ สร้างความเสมอภาคและเพิ่มโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษา และสร้างหลักประกันโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้และผู้พิการ รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการให้บริการ และช่วยเหลือทางการศึกษาให้กับผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส

๒.๕ สนับสนุนการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษากับชุมชน/วิสาหกิจ ชุมชน ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ช่างท้องถิ่น ทักษะอาชีพสู่ชุมชน รวมทั้งการรับรองและตรวจสอบคุณภาพสินค้าชุมชน

๒.๖ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

๓. การพัฒนาการสาธารณสุข

๓.๑ เพิ่มประสิทธิภาพของระบบหลักประกันสุขภาพให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างไม่เป็นอุปสรรค รวมทั้งพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีคุณภาพมาตรฐาน

๓.๒ พัฒนาระบบบริการ วิชาการและการบริหารจัดการทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓.๓ พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรค รวมทั้งการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนโดยมุ่งเน้น การพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งของเครือข่าย

๓.๔ ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการประเมินความเสี่ยงและเตือนภัยสุขภาพ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพมาตรฐานประสิทธิภาพ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพ

๓.๕ สนับสนุนสร้างแรงจูงใจ ทักษะความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อรองรับการขยายภารกิจในการปฏิบัติงานด้านพฤติกรรมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงต่อโรคเรื้อรัง โดยเชื่อมโยงการดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

4.1 ส่งเสริมประชาชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบ

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สร้างกลไกชุมชนในการส่งเสริมประชาธิปไตยเพื่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรชุมชนและผู้นำชุมชนให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคมของชุมชน

4.3 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ในการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาชุมชนผ่านกลไกการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน

4.4 ส่งเสริมและพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

5. การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

5.1 พัฒนาคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานของรัฐแก่ประชาชน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือทันสมัยมาใช้ในการให้บริการเชิงรุก เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

5.2 พัฒนาสมรรถนะข้าราชการให้มีจิตสำนึกสาธารณะ มาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาล และทัศนคติ ที่เอื้อต่อการบริการประชาชน

5.3 สร้างจิตสำนึกค่านิยม จรรยาบรรณ ของข้าราชการ ในการปฏิบัติราชการด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างต่อเนื่อง

5.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนพัฒนาในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถของอำเภอในการประสานและบูรณาการแผนพัฒนาในระดับชุมชน ตำบลและอำเภอ ให้สามารถเชื่อมโยงกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ระบบแผนและงบประมาณของจังหวัดสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ได้ตรงตามความต้องการของประชาชน

5.5 ส่งเสริมการพัฒนาหน่วยงานไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรบุคคลไปสู่ระบบที่เป็นสากลและมีประสิทธิภาพ

๖. การรักษาความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๖.๑ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน/ประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน การแก้ไขปัญหายาเสพติดในเชิงรุก และพัฒนาระบบการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

๖.๒ เร่งรัดปราบปรามการค้ายาเสพติด และผู้มีอิทธิพลในทุกๆ ด้าน ดำเนินการป้องกันมิให้กลุ่มเสี่ยง ตกเป็นเหยื่อของยาเสพติด ตลอดจนบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

๖.๓ เสริมสร้างสมรรถนะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและระงับข้อพิพาทเบื้องต้น รวมทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย เสริมสร้างความปลอดภัย ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่

๖.๔ คุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนและผู้บริโภคเชิงรุกเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอำนวยความสะดวก

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิสัยทัศน์

“ชุมชนเกื้อกูล เพิ่มพูนการเกษตรอย่างยั่งยืน ฟื้นฟูเอกลักษณ์ อนุรักษ์สังคมและสิ่งแวดล้อม”

พันธกิจ วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายการพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเตี๋ย

จากวิสัยทัศน์การพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ สามารถกำหนดพันธกิจในประเด็นสำคัญได้
๓/ ประการ ดังนี้

- ๑) พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของประชาชนในตำบล
- ๒) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตร
- ๓) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย สามารถทำรายได้ให้แก่ท้องถิ่น
- ๔) พัฒนาคุณภาพชีวิตของคน สนับสนุนการรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เข้มแข็งสามารถแก้ปัญหาของชุมชนได้เอง
- ๕) เตรียมชุมชนให้พร้อมรองรับความเจริญเติบโตของชุมชนและมีคุณภาพชีวิตที่ดี พร้อมที่จะเป็นชุมชนที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน
- ๖) พัฒนาและบำรุงรักษาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้เพียงพอ
- ๗) บริหารจัดการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบมีประสิทธิภาพ

๑. พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของประชากรในตำบล

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการเรียนรู้ให้กับประชากรในตำบลบ้านเคื่อ ได้มีประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต และการแก้ไขปัญหาความยากจน บนพื้นฐานของกำลังตนเอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุล มีคุณภาพ เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๒) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและเยาวชนได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกัน เพื่อการพัฒนาชีวิตที่มีคุณภาพและยั่งยืน

จุดมุ่งหมาย

- ๑) เพิ่มสัดส่วนจำนวนประชากรในวัยเรียนที่ได้มีโอกาสในการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น
- ๒) สร้างโอกาสในการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นให้กับประชากรวัยเรียนที่มีฐานะยากจน
- ๓) สร้างและปรับปรุงสถานศึกษาให้เหมาะสม และจัดหาวัสดุครุภัณฑ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการ

๒. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตรและอุตสาหกรรมสิ่งทอ

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อพัฒนาเกษตรกรซึ่งเป็นประชาชนกลุ่มใหญ่ให้มีรายได้เลี้ยงตัวเองตลอดปีมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและมีความพอเพียง

๒) ปรับแผนการผลิตทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓) ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอหรือโรงงานอื่นในพื้นที่ตำบลบ้านเดื่อ

๔) พัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมในท้องถิ่นให้สามารถแข่งขันในตลาดได้

จุดมุ่งหมาย

๑) มีแผนการผลิตทางการเกษตรอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน สามารถเอื้อประโยชน์ให้เกษตรกรในการประกอบอาชีพมีรายได้ที่ดีขึ้น

๒) เกษตรกรมีปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ มีแหล่งเงินทุนเพื่อการผลิตดอกเบี้ยต่ำ และมีแหล่งน้ำที่เพียงพอในการทำเกษตรกรรม

๓) ธุรกิจภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้น ๑๐%

๔) อุตสาหกรรมท้องถิ่นมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดและสามารถทำรายได้ให้ท้องถิ่น

๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายสามารถทำรายได้ให้แก่ท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑) ศึกษาจัดทำแผนแม่บทการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเน้นการสร้างเอกลักษณ์การท่องเที่ยวของตำบล โดยเฉพาะ “ พระธาตุบ้านจมื่น ” ซึ่งเป็นโบราณวัตถุเก่าแก่ของตำบลบ้านเดื่อเพื่อให้เป็นจุดท่องเที่ยวของตำบล

๒) เพื่อพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวให้เกิดความสะดวกแก่ผู้มาท่องเที่ยว และประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วกัน

๓) ส่งเสริมให้ประชาชนผลิตสินค้า ของที่ระลึก เพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน

๔. พัฒนาคูณภาพชีวิตของคน สนับสนุนการรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้เอง

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อเสริมสร้างให้คน ครอบครัว ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาของ

๒) ชุมชน

๒) เพื่อพัฒนาศักยภาพของคนในด้านร่างกาย จิตใจ และแนวความคิด ให้มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง มีจิตใจเข้มแข็ง มีคุณธรรม ตระหนักถึงประโยชน์ส่วนรวม

๓) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนให้เข้มแข็งและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา และมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาชุมชนของตนเอง และการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จุดมุ่งหมาย

- ๑) ประชาชนในตำบลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน(จปฐ.)
- ๒) ประชาชนทุกคนมีความรู้และมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสุขภาพ รู้จักวิธีป้องกันโรค และการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
- ๓) เด็กและเยาวชนทุกคนได้รับการศึกษาตามเกณฑ์ภาคบังคับ มีส่วนร่วมในการทำประโยชน์เพื่อสังคม มีความรักหวงแหนวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
- ๔) มีประชาคมที่เข้มแข็งทุกหมู่บ้านและตำบล ซึ่งสามารถมีส่วนร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำงานของเทศบาลตำบลบ้านเดื่อ

๕. เตรียมชุมชนให้พร้อมรองรับความเจริญเติบโตของชุมชนและการคุณภาพชีวิตที่ดีพร้อมที่จะเป็นชุมชนที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อรองรับความเจริญเติบโตของชุมชนทุกหมู่บ้าน โดยเฉพาะหมู่บ้านที่มีเป้าหมายให้เป็นบ้านตัวอย่างในการพัฒนาที่ไม่มีปัญหามลพิษ ปัญหาชุมชนแออัดและปัญหาการจราจร
- ๒) เพื่อพัฒนาให้ประชาชนในชุมชน/หมู่บ้านทุกคนมีจิตสำนึก และตระหนักในการช่วยกันรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเรือน ชุมชน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหาของชุมชน

จุดมุ่งหมาย

๑) มีการจัดทำผังเทศบาลตำบลและผังชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อใช้กำหนดการใช้ที่ดินที่เหมาะสมให้ครอบคลุมทั้งตำบลและให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน และครอบคลุมการใช้ที่ดินให้ ถูกต้องเหมาะสมตามกฎหมาย

๒) เป็นตำบลและหมู่บ้านที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน โดยโครงข่ายสาธารณูปโภคเส้นทางคมนาคม ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ อย่างเพียงพอ และมีสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านที่ดี

๖. พัฒนาและบำรุงรักษาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้เพียงพอ

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อรองรับความเจริญเติบโตของตำบล และเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการ ดำรงชีวิตในแต่ละวัน

๒) เพื่อพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

๓) เพื่อรองรับการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว

จุดมุ่งหมาย

๑) พัฒนาเส้นทางคมนาคมให้สามารถใช้งานได้ทุกฤดูกาลทุกหมู่บ้าน

๒) ปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อใช้อุปโภคบริโภคและปลูกพืชทางการเกษตรให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๓) จัดหาระบบน้ำประปาหมู่บ้านให้เพียงพอต่อความต้องการของประชากร

๔) จัดให้มีไฟส่องสว่างตามทางเชื่อมและทางแยกให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน

๕) เร่งรัดการขยายเขตบริการโทรศัพท์ให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้านและเพียงพอ

๗. บริหารจัดการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อเร่งรัดป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษและรักษาสิ่งแวดล้อมซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตของ ประชาชนอย่างเป็นระบบ

๒) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบสาธารณูปโภคในด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม

จุดมุ่งหมาย

๑) มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอย โดยมีการดำเนินการแบบศูนย์รวม

๒) ประชาชน ชุมชน องค์กรเอกชน ตำบล/หมู่บ้าน มีบทบาทในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมใน ตำบล/หมู่บ้านของตนเอง

๔.๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

จากวิสัยทัศน์การพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเตื่อ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓) เป็นการมองทิศทางการพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเตื่อในอนาคตข้างหน้า ซึ่งเป็นการสรุปและวิเคราะห์จากนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ แผนพัฒนาอำเภอ ข้อมูลพื้นฐาน

ของเทศบาล ความต้องการของประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนา ประมวลเป็นทิศทางการพัฒนาที่น่าจะเป็นไปได้จริง และคาดว่าจะทำให้ประชาชนตำบลบ้านเตือ มีคุณภาพชีวิต รายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

เพื่อให้วิสัยทัศน์การพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเตือ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๓) ที่วางไว้บรรลุวัตถุประสงค์ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล ตามแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่จังหวัดกำหนดไว้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามแนวนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์ของจังหวัด

แนวทางการพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเตือ

เพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ของเทศบาลตำบลบ้านเตือ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนาให้ประสบผลสำเร็จ รวม ๕ ยุทธศาสตร์ และมีแนวทางการพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเตือ จำนวน ๒๖ แนวทาง ซึ่งเป็นแนวทางสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอและจังหวัดให้บรรลุเป้าประสงค์ ดังนี้

การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย

เพื่อเสริมสร้างทักษะของคนภายในชุมชนทั้งทางด้านจิตใจ ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านสวัสดิการสังคม ด้านกีฬา ให้มีคุณภาพและพึ่งพาตนเองได้

เพื่อสนับสนุนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนทางด้านเศรษฐกิจ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่มหมู่บ้านและตำบล โดยเฉพาะผลผลิตทางการเกษตร การแปรรูปสินค้าทางการเกษตร และอุตสาหกรรมสิ่งทอ ให้มีความสามารถและทักษะในการพัฒนาฝีมือในการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มของสินค้าและสามารถขยายการตลาดไปสู่ตลาดกลางซึ่งเป็นไปตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความยากจนของจังหวัด

แนวทางการพัฒนา

๑.การพัฒนาส่งเสริมการศึกษา กีฬาและนันทนาการ

๒.การพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

๓.การพัฒนาและส่งเสริมด้านสุขภาพและอนามัย

๔. ส่งเสริมศักยภาพและขีดความสามารถในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรและตระหนักถึงผู้ประกอบการและผู้บริโภค

๕. พัฒนาศักยภาพและเพิ่มทักษะอาชีพในครัวเรือนและกลุ่มอาชีพ

๖. ส่งเสริมศักยภาพการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและระงับอัคคีภัย

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนประชากรวัยเรียนที่ได้รับการศึกษาและศึกษาต่อเพิ่มขึ้น

๒. จำนวนชุมชนที่มีความสงบสุขและพึงปรารถนาร่วมกัน

๓. จำนวนประชาชนผู้มีสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตดี

๔. จำนวนบุคลากรที่มีทักษะในการผลิตผลทางการเกษตร อุตสาหกรรมสิ่งทอในท้องถิ่นและเพิ่มจำนวนส่งให้ตลาดได้เพิ่มมากขึ้น

๕. จำนวนครัวเรือนและกลุ่มอาชีพที่มีทักษะในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น

๖. จำนวนสถานประกอบการที่เพิ่มขึ้นอย่างมีระบบ

ด้านคุณภาพชีวิต

การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตมีการจัดบริการสาธารณสุขในหลายกิจกรรม โดยใช้พื้นฐานของการส่งเสริมสุขภาพ เช่น กองทุนระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านเดี่ยว โครงการชมรมแอโรบิค โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนออกกำลังกายเป็นประจำหรือแม้กระทั่งโครงการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติด โครงการรณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้เรื่องสุขภาพ การออกกำลังกาย การป้องกันโรคติดต่อ การป้องกันยาเสพติด

การป้องกันโรคติดต่อได้ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ดำเนินกิจกรรมด้านการป้องกันโรคติดต่อ โดยเทศบาลได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อจัดซื้อวัสดุทางการแพทย์ เช่น ทรายอะเบท น้ำยาพ่นกำจัดยุงลาย เพื่อส่งมอบให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเดี่ยวและ อสม.รับไปดำเนินการ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ถนน

การพัฒนาถนน จะได้รับการพัฒนามากเป็นพิเศษ เพราะถนนเข้าสู่หมู่บ้านและถนนภายในหมู่บ้านจะเป็นถนนลูกรัง จึงต้องพัฒนาให้เป็นถนนคอนกรีต ส่วนถนนเข้าสู่พื้นที่การเกษตรเป็นถนน

ที่ต้องรองรับภาคเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องปรับปรุงและซ่อมแซมให้ใช้การได้ดี เพื่อการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรที่สะดวกขึ้น แต่ก็ยังคงมีความต้องการและมีความจำเป็นอีกมากที่ยังต้องได้รับการพัฒนา ทั้งนี้จะต้องมีการจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วน รวมทั้งประโยชน์ที่จะได้รับ

ไฟฟ้า

เทศบาลตำบลบ้านเตือ ได้ดำเนินการซ่อมแซมและติดตั้งไฟฟ้าถนนภายในหมู่บ้าน เพื่อสร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนที่สัญจรไปมาในเวลาค่ำคืน

ประปา

เทศบาลตำบลบ้านเตือ ได้จัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างและซ่อมแซมระบบประปาในหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนในตำบลบ้านเตือได้รับความสะดวกในการใช้น้ำอย่างเพียงพอ

ด้านการเมือง การบริหาร

เทศบาลตำบลบ้านเตือ ได้มีการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยดำเนินงานด้านการบริหารการจัดการทั้งในองค์กรของหน่วยงาน และในกิจการสภา ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการเมืองและการเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภาค และระดับประเทศ เน้นการบริหารแบบโปร่งใส ถูกต้อง และตรวจสอบได้ นอกจากนี้ เทศบาลตำบลบ้านเตือได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมกับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาล โดยการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาและร่วมพัฒนาชุมชนของตนเอง เช่น การร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ร่วมเป็นคณะกรรมการเปิดของสอบราคา คณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้ารับฟังการประชุมสภาเทศบาลได้ ตลอดจนการจัดให้มีการประชุมประชาคม เพื่อฟังปัญหาและความคิดเห็นจากประชาชน โดยจัดให้มีโครงการเทศบาลสัญจร บำบัดทุกข์ บำรุงสุข และสร้างรอยยิ้มให้กับประชาชน

ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ด้านการศึกษา เทศบาลตำบลบ้านเตือได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมด้านการศึกษาในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา ส่งเสริมพัฒนาด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีแก่สถานศึกษาต่างๆ

ด้านศาสนาและวัฒนธรรม ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาโดยตลอด โดยการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้กับหมู่บ้านหรือวัดตามความ

เหมาะสม เช่น เทศกาลสงกรานต์ ประเพณีทอดเทียนจำนำพรรษาในเทศกาลวันเข้าพรรษา ออกพรรษา เทศกาลวันลอยกระทง ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีสงกรานต์บ้านจะหมื่น ซึ่งเป็นโบราณสถานที่เป็นที่เคารพสักการะของชาวบ้าน ประเพณีบุญพระเวส และสนับสนุนประเพณีเลี้ยงตาปู่บ้าน

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนเกิดความตระหนักและรู้สึกหวงแหนและมองเห็นถึงประโยชน์ของการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ มีการจัดตั้งกลุ่ม กำหนดขอบเขตป่าชุมชนของหมู่บ้าน ประชาชนเข้ามารวมกลุ่มปลูกป่า ทั้งนี้ มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานด้านการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากท้องถิ่นและชุมชนกำลังขยายตัวเพิ่มขึ้น ความต้องการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมีมาก และปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพิ่มขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นเป็นลำดับ แต่ทั้งนี้ เทศบาลตำบลบ้านเตือ ได้จัดให้มีการบริหารจัดการขยะ โดยไม่มีถังขยะในหมู่บ้าน/ชุมชน และการกำจัดขยะด้วยระบบเตาเผาขยะไร้มลพิษ ซึ่งเป็นโครงการที่ประชาชนตอบรับและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้ในระดับที่พึงพอใจอย่างยิ่ง

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

1.ปัญหาด้านเศรษฐกิจ	
1.1 ปัญหาการตลาด	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีตลาดกลางหรือที่จำหน่ายแลกเปลี่ยนสินค้า - ขาดการส่งเสริมการขาย - ตลาดหรือสถานที่จำหน่ายอยู่ไกลแหล่งผลิต
1.2 ปัญหาผลิตผลการเกษตรต่อไร่ตกต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดพันธุ์พืชที่ดีไม่มีคุณภาพและขาดทักษะความรู้ - ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ - ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล - การระบาดของโรคพืชและถูกแมลงรบกวน
1.3 ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตทางการเกษตรขาดคุณภาพ - ถูกพ่อค้าคนกลางเอาเปรียบเรื่องราคาผลผลิต - ไม่มีสหกรณ์ร้านค้าชุมชนเพื่อเป็นตัวกลางในการรับซื้อและขายสินค้าในราคาที่เป็นธรรม
1.4 ปัญหาประชาชนว่างงานและความยากจน	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนมีหนี้สินและเศรษฐกิจตกต่ำ - ขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ - ไม่มีอาชีพเสริมและค่าจ้างแรงงานต่ำ - ว่างงานหลังฤดูเก็บเกี่ยว - ขาดแคลนทุนทรัพย์

1.5 ปัญหาการส่งเสริมอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการส่งเสริมอาชีพจากภาครัฐและเอกชนอย่างจริงจัง - ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการเสริมสร้างอาชีพ - ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ - ไม่มีศูนย์ฝึกอาชีพให้กับชุมชน
1.6 ปัญหาขาดเงินสนับสนุนกองทุนต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกมีน้อยเนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจ - การให้บริการสมาชิกก็ยังไม่เข้าถึง เพราะกองทุนมีน้อย
2. ปัญหาด้านสังคม	
2.1 ปัญหาขาดการดูแลผู้สูงอายุและคนพิการ	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการดูแลเอาใจใส่จากบุตรหลานหรือครอบครัว - ไม่ได้รับการดูแลสวัสดิการจากรัฐที่เพียงพอ - ไม่สามารถทำงานได้หรือไม่มีผู้จ้างทำให้ไม่มีรายได้เลี้ยงตนเอง
2.2 ปัญหาการขาดความรักความอบอุ่น ความเอื้ออาทร ความมีน้ำใจ ความผูกพันระหว่างครอบครัวและในสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ครอบครัวแตกแยกจากปัญหาทางเศรษฐกิจความยากจน - คนรุ่นหนุ่มสาวออกไปทำงานต่างจังหวัดหรือกรุงเทพฯ - สังคมเห็นแก่ตัวไม่ใส่ใจส่วนรวม - ไม่ได้รับการปฏิบัติที่ดีจากภาครัฐ ในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิต การฝึกอาชีพ
2.3 ปัญหายาเสพติด	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการดูแลป้องกันและปราบปรามจากภาครัฐและประชาชนอย่างจริงจัง - ขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันยาเสพติด - ขาดความอบอุ่นในครอบครัว - ขาดการเข้าร่วมกิจกรรมในสังคม
2.4 ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	<ul style="list-style-type: none"> - มีการลักขโมยสิ่งของเครื่องใช้ทางการเกษตร - การป้องกันภายในหมู่บ้านเจ้าหน้าที่ดูแลไม่ทั่วถึง - ชุมชนขาดความร่วมมือในการรักษาความปลอดภัย

2.5 ปัญหาขาดการส่งเสริมกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนท้องถิ่น	- กลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ยังไม่ได้รับการส่งเสริมกลุ่มให้เข้มแข็ง
2.6 ปัญหาการขาดแคลนสถานที่พักผ่อนหย่อนใจศาลาพักผ่อน หรือที่พักผู้โดยสาร และสนามเด็กเล่นสนามกีฬา สถานที่สำหรับออกกำลังกาย	- ขาดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามเด็กเล่น สนามกีฬาหรือที่ออกกำลังกาย ศาลาพักผ่อน หรือที่พักผู้โดยสารประจำหมู่บ้าน - ขาดการดูแลบำรุงรักษาสถานที่สาธารณะต่าง ๆ
3. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	
3.1 ปัญหาการคมนาคมสะดวก	- ถนนในหมู่บ้านจำนวนหลายเส้นทางไม่ได้มาตรฐาน - ถนนชำรุดเสียหายจากรถบรรทุกเกินน้ำหนัก
3.2 ปัญหาการป้องกันน้ำท่วม	- ไม่มีระบบป้องกันน้ำท่วม - ไม่มีระบบการระบายน้ำท่วม - ไม่มีทางระบายน้ำ
3.3 ปัญหาการระบายน้ำเสีย และบำบัดน้ำเสีย	- ระบบระบายน้ำเสียไม่เพียงพอ - ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย - ไม่มีที่ดินในการจัดการน้ำเสีย
3.4 ปัญหาไฟฟ้าและแสงสว่างไม่ทั่วถึง	- ไฟฟ้าสาธารณะยังขยายไม่ทั่วถึง - ไฟฟ้าแสงสว่างตามจุดต่าง ๆ ที่จำเป็นในแต่ละหมู่บ้านยังไม่ทั่วถึง
3.5 ปัญหาขาดโทรศัพท์สาธารณะ	- ตู้โทรศัพท์สาธารณะยังไม่เพียงพอกับชุมชน - สถานที่ติดตั้งไม่มีผู้ดูแลและรับผิดชอบทำให้เกิดปัญหาผู้ใช้ทำลายตู้โทรศัพท์
3.6 ปัญหาการวางผังเมือง	- ยังไม่มีการวางผังเมืองระดับหมู่บ้าน ตำบล - การกำหนดพื้นที่ยังไม่ชัดเจนในการใช้ประโยชน์ของตำบล - ขาดเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยในการดำเนินการวางผังเมือง
3.7 ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารสิทธิ์ที่ดินและที่ทำกิน	- พื้นที่บางหมู่บ้านยังไม่ได้รับการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน - ประชาชนบางส่วนยังต้องเช่าที่ดินทำกิน

4. ปัญหาด้านแหล่งน้ำ	
4.1 ปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำอุปโภคและบริโภคในฤดูแล้ง	<ul style="list-style-type: none"> - แหล่งน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการและกักเก็บน้ำได้ไม่ตลอดทั้งปี - ขาดภาชนะกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ประจำหมู่บ้านสำหรับส่วนรวม
4.2 ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์	<ul style="list-style-type: none"> - แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมไม่เพียงพอ
ชื่อปัญหา	สภาพปัญหา
4.4 ปัญหาความสะอาดของน้ำดื่ม น้ำใช้ และสารปนเปื้อนในแหล่งน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> - แหล่งน้ำดิบที่ใช้ทำประปามีน้อย และในฤดูแล้งไม่มีน้ำเพียงพอ
5. ปัญหาด้านสาธารณสุข	
5.1 ปัญหาโรคติดต่อ	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันและควบคุมการดูแลรักษาในเรื่องโรคติดต่อ - ขาดการดูแลระวังป้องกันให้ครอบคลุมทั่วพื้นที่
5.2 ปัญหาส่งเสริมสุขภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมสุขภาพเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคต่าง ๆ ยังไม่สม่ำเสมอและทั่วถึง - ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องสุขภาพ
5.3 ปัญหาบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ ไม่เพียงพอเหมาะสมกับพื้นที่	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรมีจำนวนน้อย ไม่สามารถดูแลถึงเครื่องมือเครื่องใช้ไม่ทันสมัย
5.4 ปัญหาการชื้ออนามัย	<ul style="list-style-type: none"> - มีผู้เจ็บป่วยจากการใช้สารเคมี เช่นยาฆ่าแมลง
6. ปัญหาด้านการเมืองและการบริการ	
6.1 ปัญหาการจัดเก็บรายได้	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนยังไม่เข้าใจกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับในการเสียภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตต่าง ๆ - การจัดเก็บรายได้ยังไม่มีประสิทธิภาพทั่วถึงและตรงตามกำหนด - ยังไม่แผนที่ภาษีที่สมบูรณ์ - ยังมีบริการหลาย ๆ ด้านไม่ครอบคลุมทั่วถึง
6.2 ปัญหาการบริการชุมชนท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - หมู่บ้านยังอยู่ห่างไกล กระจัดกระจายทำให้เกิดการบริการที่

	ยากลำบากและมีปัญหาการเดินทาง
6.3 ปัญหาการเมืองการปกครอง	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนยังเกิดการสับสนในกฎหมายเลือกตั้งต่าง ๆ - ขาดข้อมูลข่าวสารในเรื่องการเมืองการปกครองและขาดความรู้ความเข้าใจในทางการเมือง - ประชาชนขาดความศรัทธาต่อระบบการเลือกตั้งระดับชาติที่มีการต่อสู้และซื้อสิทธิขายเสียง - ขาดการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตรวจสอบจากประชาชนส่วนใหญ่อย่างเป็นรูปธรรม
ชื่อปัญหา	สภาพปัญหา
6.4 ปัญหาการบริหารงานในเทศบาล	<ul style="list-style-type: none"> - สวัสดิการพนักงาน ลูกจ้างยังไม่เพียงพอในการดำรงชีพ - ยังขาดวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการบริการประชาชน - ขาดอาคารบ้านพักสำหรับบุคลากร
7. ปัญหาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	
7.1 ปัญหาการขาดวัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอน	<ul style="list-style-type: none"> - วัสดุอุปกรณ์ ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอ - ขาดงบประมาณในการดำเนินการ
7.2 ปัญหาการขาดทุนการศึกษาของนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - มีครอบครัวยากจนจำนวนมาก - ขาดงบประมาณด้านทุนการศึกษา
7.3 ปัญหาการเสริมสร้างคุณภาพเด็กนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดอุปกรณ์การเล่นสำหรับเด็กและอุปกรณ์กีฬาสำหรับการแข่งขันกีฬา
7.4 ปัญหาการขาดการศึกษาและการไม่ได้ศึกษาต่อ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปกครองยากจนไม่มีทุนเพียงพอที่จะส่งบุตรหลานศึกษาต่อ - ครอบครัวแตกแยกผู้ปกครองขาดความเอาใจใส่ต่อบุตรหลาน - การสนับสนุนส่งเสริมของรัฐมีน้อยและไม่ทั่วถึง

7.5 การขาดอุปกรณ์กีฬาและสนามกีฬาประจำหมู่บ้าน	<ul style="list-style-type: none"> - อุปกรณ์กีฬาชำรุด สูญหายและไม่มืงบประมาณในการจัดหาได้ครบถ้วนทุกหมู่บ้าน - สนามกีฬาประจำหมู่บ้านยังไม่เพียงพอ - ขาดงบประมาณในการดำเนินการก่อสร้างสนามกีฬา
7.6 ปัญหาการขาดความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนส่วนหนึ่งยังขาดความร่วมมือร่วมใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ - ประชาชนมุ่งทำมาหากินจนลืมสนใจการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีของท้องถิ่น
7.7 ปัญหาประชาชนขาดการเข้าร่วมประกอบกิจกรรมทางศาสนาและการบำรุงศาสนา	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการเข้าร่วมประกอบพิธีทางศาสนา การฟังเทศน์ ฟังธรรม - การเห็นคุณค่าทางศาสนาลดลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิด การได้รับสื่อและวัฒนธรรมทางตะวันตกมากขึ้น - การขาดความศรัทธาในศาสนา
7.8 ปัญหาขาดการส่งเสริมวัฒนธรรม	- งบประมาณไม่เพียงพอ
ชื่อปัญหา	สภาพปัญหา
7.8 ปัญหาขาดการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนไม่เห็นความสำคัญและหันไปรับสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่เข้ามา - ไม่มีผู้ส่งเสริม อนุรักษ์หรือสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างจริงจัง ทำให้ค่อย ๆ สูญสลายไป - การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ต่อเนื่องทำให้ผู้สืบสานขาดกำลังใจ ท้อถอย และเลิกไปในที่สุด
7.9 ปัญหาด้านข่าวสารประจำหมู่บ้าน	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร - ขาดงบประมาณในการก่อสร้างที่อ่านหนังสือ
8. ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
8.1 ปัญหาดินขาดคุณภาพและความอุดมสมบูรณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนไม่รู้จักการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพและไม่มี การปรับปรุงดินให้มีคุณภาพ อุดมสมบูรณ์ - การขาดแคลนน้ำ การใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์หรือปุ๋ยเคมีมาก และปลูกพืชชนิดเดียวกันตลอด - ไม่มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพและการใช้ที่ดินให้เหมาะสมต่อสภาพการใช้งาน

	- ยังไม่มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ
8.2 ปัญหาสารพิษเจือปนในแหล่งน้ำ	- การใช้สารเคมีไม่ถูกวิธีของเกษตรกรจึงเจือปนลงในแหล่งน้ำ - ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาแหล่งน้ำ
8.3 ปัญหาแนวตลิ่งคูคลองพังทลายและตื้นเขิน	- ไม่มีต้นไม้สำหรับเกาะยึดริมตลิ่งทำให้น้ำกัดเซาะ - ประชาชนขาดจิตสำนึกในการดูแล
8.4 ปัญหาจากขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	- การจัดการขยะมูลฝอยไม่ได้มาตรฐานทำให้เกิดกลิ่นเหม็น - ประชาชนขาดความรับผิดชอบในการคัดแยกขยะ - ขาดงบประมาณในการดำเนินการ

ผลการวิเคราะห์ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาทางกายภาพในมิติพื้นที่ ผลการวิเคราะห์ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะของเทศบาลตำบลบ้านเดื่อพบว่า ในเขตเทศบาลมีปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนและจะต้องดำเนินการแก้ไข ซึ่งเทศบาลได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาเทศบาลเอาไว้ ๕ แนวทาง ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาด้านการผังเมืองของเทศบาล จึงต้องดำเนินการแก้ไขตามแนวทางทั้ง ๕ แนวทาง ดังนี้

๑.นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑.นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การก่อสร้างและปรับปรุงสร้างพื้นฐานทุกชนิดเพื่อรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเทศบาล ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาอำเภอ จังหวัดชัยภูมิ โดยดำเนินการ ดังนี้

- ๑.๑ ปรับปรุงและสร้างถนน ร่องระบายน้ำให้ได้มาตรฐาน เพียงพอ รวมถึงถนนเข้าพื้นที่ทางการเกษตร
- ๑.๒ จัดให้มีไฟฟ้าแสงสว่างบริเวณถนน ตรอก ซอย ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลบ้านเดื่อ รวมถึงถนนทางการเกษตรอย่างทั่วถึง
- ๑.๓ ก่อสร้าง ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร วางระบบท่อส่งน้ำ ระบบผันน้ำ ระบบจัดสรรปันน้ำ เพื่อให้บริการในการทำการเกษตรได้อย่างทั่วถึง
- ๑.๔ พื้นฟูและขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานและแก้ไขภัยแล้ง
- ๑.๕ ปรับปรุงสนับสนุนระบบสื่อสาร สาธารณูปโภค สาธารณูปการให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
- ๑.๖ ดำเนินการจัดระบบการจราจร การคมนาคมขนส่งให้มีความปลอดภัย
- ๑.๗ จัดให้มีถังขยะรองรับขยะในแต่ละหมู่บ้านอย่างเพียงพอ

๒.นโยบายด้านเศรษฐกิจ

การส่งเสริมเศรษฐกิจเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ โดยส่งเสริมอาชีพและยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
เพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน ส่งเสริมการสร้างงานและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยดำเนินการดังนี้

๒.๑ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพ การทำนา การปลูกยางพารา การปลูกอ้อย การเกษตรอย่าง
ผสมผสาน การปศุสัตว์ เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างอาชีพซึ่งกันและกัน

๒.๒ พัฒนาคุณภาพแรงงานและส่งเสริมการกระจายรายได้ให้แก่ประชาชนอย่างเป็นธรรม
และทั่วถึง ส่งเสริม ฝึกฝนอาชีพ การยกระดับฝีมือแรงงานของผลิตภัณฑ์ตามโครงการ ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์

๒.๓ สนับสนุนให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมในการซื้อสินค้าราคาถูก และขายผลผลิตทาง
การเกษตรของประชาชนอย่างเป็นธรรม

๒.๔ ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตรให้เพียงพอ

๒.๕ ส่งเสริมสนับสนุนทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา งานวัฒนธรรม ประเพณีอันเก่าแก่ของตำบล
ทำนุบำรุงพระธาตุบ้านเจ้าหมื่น ซึ่งเป็นโบราณสถาน เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในตำบล

๒.๖ ส่งเสริมและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นของประชาชน

๒.๗ ปรับปรุงพัฒนาบึงมะนาว อ่างขามเด่าและสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวภายในตำบล

๓.นโยบายด้านสังคม

การปรับปรุงและจัดระบบการศึกษา สาธารณสุข วัฒนธรรมประเพณีและสนับสนุนการ
พัฒนาชุมชนให้เป็นสังคมคุณภาพโดยจะดำเนินการดังนี้

๓.๑ ส่งเสริมป้องกันโรค ให้การรักษาพยาบาล บริการความรู้ด้านสาธารณสุขมูลฐานแก่
ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง

๓.๒ ฟื้นฟูอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีและเอกลักษณ์ของท้องถิ่นให้คงสืบไป

๓.๓ พัฒนาและยกระดับการศึกษาทุกวัย ทุกระดับให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านเคื่อ ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

๓.๔ สนับสนุนและส่งเสริมการออกกำลังกาย การกีฬาทุกประเภท การนันทนาการทั้งระดับ
นักเรียน เยาวชนและประชาชน

๓.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมให้เกิดชุมชน
เข้มแข็งและยั่งยืน คิดเป็น ทำเป็นและแก้ไขปัญหาเป็น เรียนรู้ร่วมกันในชุมชน

๓.๖ ให้การศึกษาสงเคราะห์แก่เด็ก เยาวชน คนพิการ ผู้สูงอายุและประชาชนผู้ยากไร้
เดือดร้อนให้พ้นจากสภาพปัญหา และสามารถดำรงชีวิตที่ดีตามสมควรแก่ฐานะและพึงพาเกื้อกูลกัน

๓.๗ ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งการป้องกันและ
แก้ไขปัญหายาเสพติด

๓.๘ ส่งเสริมให้มีศูนย์บริการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีพ ศิลปวัฒนธรรม นันทนาการ
บริการแก่ประชาชนที่สนใจ

๓.๙ ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม การให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์แก่เด็ก สตรี คนชรา คนพิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสทุกประเภทในสังคม และให้คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

๓.๑๐ เสริมสร้างศักยภาพ สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน(อปพร.) เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่

๔.นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม

การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การปรับปรุงภูมิทัศน์เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเทศบาลตำบลบ้านเตื่อ ชุมชน ที่สาธารณประโยชน์ เพื่อให้เป็นตำบลน่าอยู่ น่าดู มีความร่มรื่น ไร้มลภาวะ โดยดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการปลูกต้นไม้ในบริเวณเทศบาลตำบลบ้านเตื่อ ในพื้นที่สาธารณประโยชน์และบ้านเรือนราษฎรทุกหมู่บ้าน

๔.๒ ส่งเสริมให้มีการลดมลพิษทางอากาศ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพัฒนาสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้นตามอำนาจหน้าที่

๔.๓ การบริหารจัดการกำจัดขยะมูลฝอยให้มีคุณภาพและเป็นไปตามหลักวิชาการ

๔.๔ ปรับปรุงและพัฒนาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่สาธารณประโยชน์ สนามกีฬา สนามเด็กเล่น สวนสุขภาพให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน

๔.๕ ดำเนินการจัดทำการประชาคมรับฟังปัญหาความต้องการก่อนจัดการทำหรือปรับปรุงแผนพัฒนาชุมชนประจำปี

๕.นโยบายด้านการเมือง/การบริหาร

การส่งเสริมด้านการพัฒนาการเมืองการบริหารเพื่อให้เป็นสถาบันที่มีความมั่นคง และปรับปรุงการจัดการระบบการบริหารราชการ ให้สามารถอำนวยความสะดวกด้านบริการแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพในระดับสูง โดยดำเนินการดังนี้

๕.๑ ปรับปรุงระบบการบริหารเทศบาลตำบลบ้านเตื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัว รวดเร็ว ถูกต้องและดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส

๕.๒ พัฒนาและส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรในการปฏิบัติของพนักงาน ในการบริการแก่ประชาชน โดยเน้นการให้บริการที่สะดวกรวดเร็ว ยิ้มแย้มแจ่มใสและเป็นมิตรกับคนทุกคน

๕.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

๕.๔ ส่งเสริม ปรับปรุงครุภัณฑ์ เครื่องใช้สำนักงานและจัดให้มีอุปกรณ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของเทศบาลตำบลบ้านเตื่อ ให้เพียงพอและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๕ สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรโดยยกย่องผู้ปฏิบัติงานดี

๕.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยเฉพาะ การป้องกันอัคคีภัย

๕.๗ เน้นการพัฒนาโดยแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือชั้นนำ

๕.๘ พัฒนารายได้ของเทศบาลตำบลบ้านเตือ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าโดยนำ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์มาใช้ในการบริหารจัดการ

๕.๙ ปรับปรุงการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลบ้านเตือ โดยให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว เรียบร้อยและเป็นธรรม

๕.๑๐ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของ ประชาชน

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็น จะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุก ภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อ ถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความ เข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ”หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มี รายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็น

ธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ ดังนี้

๒.๓.๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศ และช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชันสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่

(๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

(๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

(๗) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนอนมากขึ้น

๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม

ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นกรยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

(๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาดและปลอดภัยของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกกระตบการพัฒนาอุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัลและการค้ามาเพิ่มมูลค่าและยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่นๆ เป็นต้น

(๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนานานาชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ เพิ่มบทบาทของไทยในองค์การระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิด

วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ
- (๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง
- (๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์
- (๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดี
- (๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยเสริมสร้างบทบาทของสถาบัน

ครอบครัวในการป่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

๒.๓.๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
- (๒) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- (๓) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- (๔) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็ง

ของชุมชน

- (๕) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๒.๓.๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติและพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (๒) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบ

การบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

- (๓) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๔) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๕) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศ

- (๖) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- (๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- (๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (๖) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (๗) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

๒.๕ ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๕.๑ สารของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ เข้าใจ รับรู้ และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกันสามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่างๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วงๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

๒.๕.๒ ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนในระดับต่างๆ เพื่อให้ส่วนราชการนายุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณ ให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

๒.๕.๓ กลไกสู่การปฏิบัติ มีกลไกที่สอดคล้อง/สอดคล้องตั้งแต่ระดับการจัดทำยุทธศาสตร์ การนำไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการ และการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจสามารถกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

ส่วนที่ ๓

การนำแผนพัฒนา ๕ ปีสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๑	การพัฒนาคุณภาพชีวิต	-บริการชุมชนและสังคม -บริการชุมชนและสังคม -บริการชุมชนและสังคม -บริการชุมชนและสังคม -การดำเนินงานอื่นๆ	แผนงานการศึกษา แผนงานสังคมสงเคราะห์ แผนงานสาธารณสุข แผนงานสร้างความเข้มแข็งชุมชน แผนงานงบกลาง	กองการศึกษา	เทศบาล ตำบล บ้านเดิม
๒	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	- บริการชุมชนและสังคม	แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง	
๓	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	-บริหารงานทั่วไป -บริการชุมชนและสังคม -ด้านเศรษฐกิจ	แผนงานเกษตร แผนงานสาธารณสุข แผนงานสาธารณสุข	สำนักปลัด กองช่าง กองสาธารณสุขฯ	
๔	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและอนุรักษ์	-บริการชุมชนและสังคม -ด้านเศรษฐกิจ -ด้านบริการชุมชนและสังคม -ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานเกษตร แผนงานเคหะและชุมชน แผนงานสาธารณสุข	กองส่งเสริมการเกษตร	
๕	การพัฒนาตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์ของจังหวัด	-บริหารทั่วไป	แผนงานบริหารงานทั่วไป	สำนักปลัดเทศบาล	
	๕ ยุทธศาสตร์	๔ ด้าน	๑๑ แผนงาน	๑ สำนัก ๔ กอง	

ส่วนที่ ๔

การติดตามและประเมิน

*****

๑. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยจะต้องติดตามประเมินยุทธศาสตร์ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๙ ข้อ ๑๓ ในการประเมินแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๙ ข้อ ๑๓ ในการประเมินแผนนั้นจะต้อง ดำเนินการประเมินคุณภาพของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ตามแนวทางการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว๕๓/๙๓ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑

๒. การติดตามและประเมินผลโครงการ

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ๕ ปี นั้น จะต้องมีการติดตามและประเมินผลโครงการ โดยจะต้องติดตามและประเมินยุทธศาสตร์ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๙ ข้อ ๑๓ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ ในการประเมินแผนนั้นจะต้อง ดำเนินการประเมินคุณภาพของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามแนวทางการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑

๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

๓.๑ การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

(๑) การวัดในเชิงปริมาณ

ตามที่เทศบาลได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเทศบาลให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เกิดประสิทธิภาพผลสูงสุดในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนานั้น จะต้องมีการติดตามและประเมินแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินแผนพัฒนาเป็นผู้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งคณะกรรมการจะต้องดำเนินการกำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี โดยเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลในเชิงปริมาณ มีดังนี้

แบบที่ ๑ การกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
การติดตามและประเมินผลด้วยระบบ e-plan

(๒) การวัดผลในเชิงคุณภาพ

การจัดผลเชิงคุณภาพ เทศบาลใช้การสำรวจความพึงพอใจในการวัดผลเชิงคุณภาพโดยภาพรวม โดยได้มีการประเมินคุณภาพพึงพอใจ ซึ่งการประเมินความพึงพอใจ แบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบ้านเตื่อ

๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่นาคต

๑.เกิดการพัฒนาที่ล่าช้า เพราะการดำเนินงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน สลับซับซ้อน

๒.ประชาชนอาจเกิดความเบื่อหน่ายกับกระบวนการจัดทำแผนที่มีความยุ่งยากมากขึ้น

๓.ปัญหาอาจไม่ได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุดและตรงกับความต้องการที่แท้จริงเพราะข้อจำกัดของระเบียบกฎหมายที่ทำให้ยากและบางเรื่องอาจทำไม่ได้

๔.ปัญหาการจัดสรรงบประมาณตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับจัดสรรน้อยไม่เพียงพอต่อการกิจอำนาจหน้าที่ของเทศบาล และภารกิจถ่ายโอน

๔.๒ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

๑. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปีควรพิจารณาหลายด้าน โครงการกิจกรรมมากเกินไป ศักยภาพของงบประมาณที่มีอยู่ และการพัฒนาของแต่ละท้องถิ่นไม่เหมือนกัน ยุทธศาสตร์ย่อมต่างกัน จึงทำให้การสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ต่างๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปีจึงไม่ตรงและสอดคล้องกัน

๒. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปีควรพิจารณางบประมาณและค่านึงสถานการณ์การคลัง ในการพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ที่จะบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

๓. ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่ตั้งในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้สามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณนั้น

๔. เทศบาลควรพิจารณาตั้งงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมกับภารกิจแต่ละด้านที่จะต้องดำเนินการ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาในการโอนเพิ่ม โอนลด โอนตั้งจ่ายรายการใหม่